

fužinar

GLASILO RAVENSKIH ŽELEZARJEV

Leto XV

Ravne na Koroškem, 1. aprila 1978

Št. 6

Izdaja delavski svet Železarne Ravne

Ureja uredniški odbor:
Janko Dežman, Vida Gregor, Avgust Knez, Marjan Kolar, Franjo Miklave, Helena Nerat, Rudolf Rajzer, Ivan Vušnik, Milan Zafošnik

Glavni in odgovorni urednik

Marjan Kolar
Telefon 86 031, int. 304

Tiska CGP Mariborski tisk

Glasilo je po 7. točki prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS št. 421-1/72 prosto plačila prometnega davka

Pred kongresom ZKS

Ni lahko graditi samoupravnega socialističnega sistema, še posebej ne, če mora rasti iz toliko ideoloških in gospodarskih protislovij, kakor je začel rasti naš. Če pa je cilj jasan in je v njem zaobseženo vrhovno dobro, kar v našem primeru vsebuje pojem samoupravljanje, potem ni razloga, da ne bi napeli vseh sil, ki k temu cilju vodijo, četudi so vmes boji s tehnokratizmom, birokratizmom, anarhizmom ipd. Takih pojavov je bilo v preteklosti pri nas precej, tudi ni mogoče zanikati, da jih ni več, kajti skrivajo se za vsem mogočim. Ni dovolj, če rečemo, da je zavest teh struktur krepko napačna, pač pa je poglavitno, da ob takih negativnih pojavih postane zveza komunistov še močnejša.

V preteklem obdobju nam je uspelo zgraditi tak družbeni sistem, ki zagotavlja najširšo demokracijo in pravice. Seveda pa nas to ne sme uspavati, kajti komunist ne sme biti nikoli zadovoljen z doseženim. Zlasti pa je pomembno, da bomo po kongresu, ki bo 3. aprila in na katerega smo se temeljito

pripravili od OO ZK v železarni do komiteja in občine, o čemer priča intenzivna predkongresna aktivnost na vseh področjih delovanja zveze komunistov v občini Ravne, temeljito in dosledno uresničevali vsa načela in naloge, ki so zapisane v kongresnih dokumentih, kajti zveza komunistov mora nenehno skupaj z delovnimi ljudmi graditi politiko, krepiti samoupravljanje in si prizadevati za take medsebojne odnose, kot pravi izrek: »Ne stori drugemu tistega, česar ne želiš, da bi drugi storili tebi.«

Vsakdo ve, da je konkretno pri nas v železarni in kraju storjen precejšen korak naprej tako v gospodarskem in kulturnem kot v samoupravnem pomenu. Vendarle si moramo prizadevati še za več in boljše. Niso samo komunisti tisti, ki gradijo socializem, pač pa so tu tu-

di vsi delovni ljudje in občani, ki se izrekajo za samoupravljanje, sprejemajo ustavo in zakone, toda komunisti so isti, ki so odgovorni za nadaljnji razvoj. Tega se moramo zavedati bolj kot česarkoli, kajti ljudje sodijo

komuniste po dejanskem delu, po praksi, ne po zapisanih resolucijah, ki jim ni kaj očitati, zato moramo vso našo aktivnost usmeriti tudi na čas po kongresu.

Zlatka Strgar

Kako izpolnjujemo planske obveznosti

V mesecu februarju je bilo manj delovnih dni, zato je bila tudi proizvodnja manjša. Za načrtovano skupno proizvodnjo smo v celi delovni organizaciji zaostali za 2,2%, blagovne proizvodnje (izdelkov za prodajo) smo izdelali 8,5% manj, odpremili pa smo jih 2,9% manj, kot predvideva načrt. Zaradi zelo nizke odpreme izdelkov iz tozdov mehanske predelave, ki imajo znatno višjo ceno na tono kot metalurški izdelki, je bila tudi realizacija nizka. V februarju je bila za 12,1% nižja, kumulativno v prvih dveh mesecih pa celo 14,6% manjša od načrtovane.

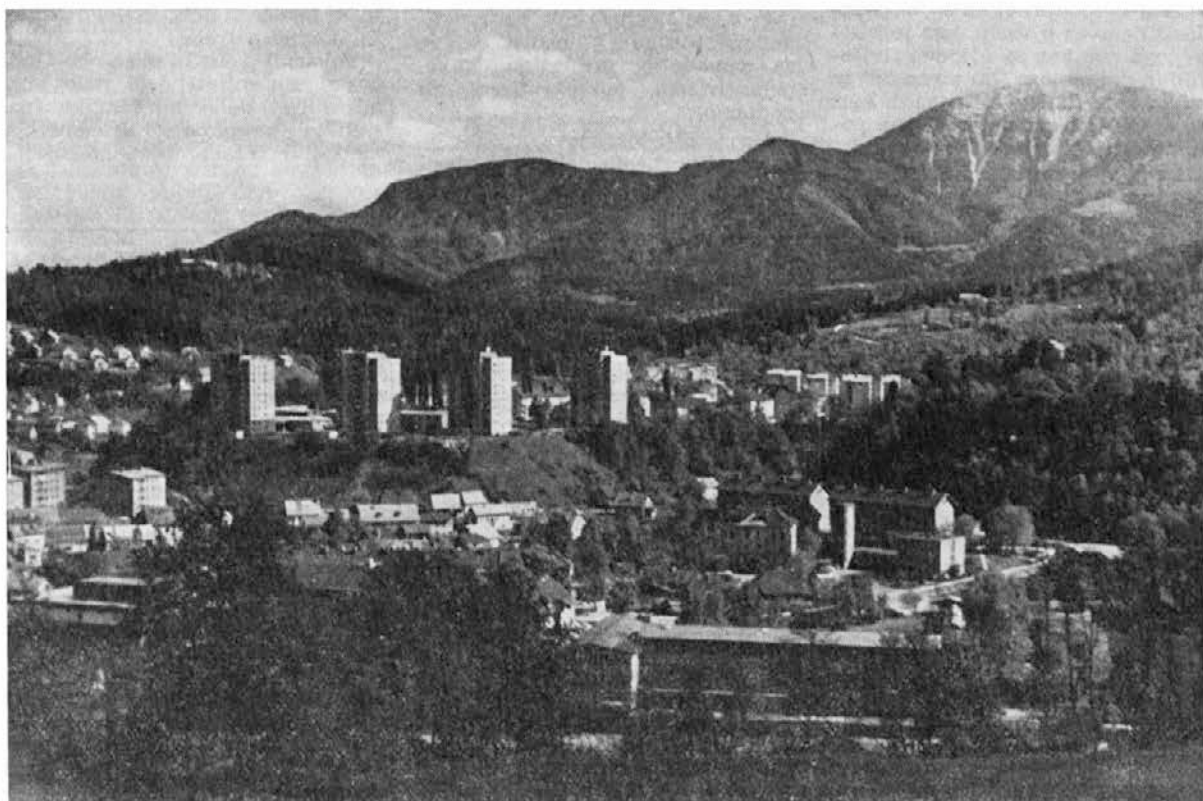
Pregled kaže, da se je skupna proizvodnja v mesecu februarju v metalurških tozdih zelo približala načrtovani, znatno pa so zaostali nekateri mehanski tozdi. Del zaostanka je nastal zaradi pomanjkanja ustreznih naročil, na manjšo proizvodnjo pa so vplivali tudi drugi vzroki. Ze tako nizka proizvodnja ni bila vsa odpremljena, zato je bila realizacija še zlasti v TOZD industrijski noži zelo nizka.

Del izpadle proizvodnje bo med letom nadomeščen, ker je ponekod tudi ciklus izdelave daljši. Kljub temu pa bo po-

(Nadaljevanje na 2. strani)

IZ VSEBINE

- Tovarniška glasila morajo biti v prvi vrsti v boju za razvoj samoupravljanja
- Dopisna šola marksizma
- Volitve 78
- Seje v nadaljevanjih
- Medsebojna delovna razmerja
- Mnenja delavcev: Zelje so eno, možnosti drugo
- Druga stran o »mnenjih delavcev«
- Organizirano letovanje in družbena prehrana
- Vsak delavec je lahko inovator
- Odpadke proč od naselij
- Nekaj misli o protestni ustavitvi dela
- Rekreativna in šport
- Mladi fužinar

Naš kraj

(Nadaljevanje s 1. strani)

Proizvodnja in prodaja:

TOZD	Odstotek doseganja načrtovane					
	skupne proizvodnje		odpreme		fakturirane ek. realizacije	
	v febru- arju	kumu- lativno	v febru- arju	kumu- lativno	v febru- arju	kumu- lativno
jeklarna	97,3	99,0	—	—	—	—
jeklolivarna	96,8	98,7	91,1	82,2	91,1	79,5
valjarna	99,9	100,3	103,2	95,6	102,4	99,8
kovačnica	101,0	96,9	84,8	96,0	95,7	96,5
jeklovlek	96,2	88,1	109,8	93,7	99,5	84,6
stroji in deli	66,3	68,2	59,3	63,5	60,1	61,8
indust. noži	62,0	45,6	41,0	47,4	46,4	56,8
pnevmatič. str.	68,0	90,0	72,0	88,0	95,6	92,5
vzmetarna	89,6	90,6	97,0	91,7	104,8	97,8
rezalno orodje	90,9	90,9	59,1	59,1	79,1	81,6
Kovinarstvo						
Ljubno	88,9	91,7	88,9	91,7	82,8	87,3
Skupaj	97,8	98,4	97,1	92,3	87,9	85,4

trebno v vseh tozidih, ki močno zaostajajo za planiranimi količinami, takoj ukrepati. Pri izdelavi ukrepov bi morali sodelovati tozidi osnovnih dejavnosti, TOZD

komerciala in TOZD priprava proizvodnje oziroma njihove službe in izvršilni samoupravni organi (komisije za gospodarjenje). Z. I.

Tovarniška glasila morajo biti v prvi vrsti v boju za razvoj samoupravljanja

(Povzetek govora Mike Špiljaka v Borovu)

Temeljne in sestavljene organizacije združenega dela so postale v sistemu socialistične samoupravne demokracije tisti centri, v katerih se oblikujejo ne le pomembne odločitve za delavce v združenem delu, ampak tudi politika, ki je bila nekoč — v svetu je to pravilo — v rokah države, ne pa delavcev, kakor je to sedaj.

Tak položaj samoupravljalcev terja mnogo bolj razvit sistem informiranja, kot ga imamo. Tovarniški tisk mora spremljati hiter razvoj samoupravljanja in obveščati delavce o vsem, kar je bistvenega pomena za njihovo življenje in delo, mora jim pomagati in odgovorno sodelovati povsod, kjer se oblikujejo samoupravne ali politične odločitve.

Ce bi se tovarniški tisk gibal izven samoupravnih tokov, če ne bi ustvarjalno spremljal in vplival na delo samoupravnih in drugih organov, na zvezo komunistov, sindikat in mladino, delegate — bi tovarniški tisk krenil na eno

od napačnih poti: v kritiziranje ali lakiranje resnice.

Tovarniški list in vsa druga sredstva informiranja — opirajoč se na najnaprednejše subjektivne sile v kolektivu — morajo skupaj z delavci biti v prvih vrstah borbe za nadaljnji razvoj samoupravljanja.

Napredna so samo tista sredstva informiranja, ki vzpodbujajo razvoj samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov, ki se zoperstavljajo vsemu, kar zavira ta razvoj, se borijo proti uzurpaciji delavskih pravic — bodisi, da gre za samovoljo, grupaštvo, klike, primitivizem, teokratizem ali podobno.

Uspesoblenost tovarniških listov kot borbenih delavskih glasil po naravi razvoja naše družbe ne more biti dobra niti uspešna, če glasila ostanejo obrnjena sama proti sebi — svoji tozdi ali tozdu, ne pa proti združenemu delu in družbi kot celoti.

V naporih, da bi se delavec »izvlekel« iz svoje osnovne organizacije, da ne bi bil samo obvladovalec samoupravnih tokov v njej, ampak da bi se vključil v celoto družbene reprodukcije povsod, kjer se odloča o pomembnih zadevah za delavski razred — je tovarniški tisk nenadomestljiv!

Glasila organizacij združenega dela bi morala bolj kot doslej spremljati usodo tistega dela dohodka, ki ga delavci tozdu odvajajo za interesne skupnosti, komunio, pokrajino, republiko vse do federacije. V tej smeri potekajo spremembe političnega sistema, zato bi se moral tovarniški list v to vključiti kar najbolj radikalno.

Nujno je nenehno krepiti zavest o razredni pripadnosti, o tem, da je rast produktivnosti dela odvisna od gibanja splošne družbene

za katera stališča glasujejo. Moral bi vplivati na delegate, da bi se pri odločanju borili za avtentični delavski interes.

V sredstvih informiranja v OZD je treba razvijati kritični dialog, ki ga resnici na ljubo ni dovolj niti v drugih časopisih niti v vseh družbenih strukturah. Strani tovarniških glasil bi morale biti bolj odprte delavcem, njihovi ustvarjalni kritiki in predlogom, ki bi jasno pokazali na negativne pojave, njihove nosilce ter bi hkrati dajali napotila za rešitve.

Tovarniška glasila morajo dihati z delavsko dušo, delavci pa morajo več pisati o svojih pogledih. Po tej poti lahko delavci pomagajo, da bodo glasila odprta za kritiko, ki bo vplivala na graditev novega in bo hkrati rušila ostank starega.

VOLITVE '78

Na podlagi uradnih rezultatov izida volitev v temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih Železarne Ravne daje koordinacijska komisija naslednjo ugotovitev:

Od 5018 delavcev — upravičencev, ki so bili vpisani v volilne imenike temeljnih organizacij oziroma delovnih skupnosti na dan volitev, je volilo 4767 delavcev ali 96 odstotkov. 253 delavcev ali 4 odstotki ni volilo, ker je bila večina v bolniškem staležu ter vojaki niso vrnili nekaj glasovnic.

Na podlagi uradnega izida glasovanja se ugotavlja, da so v posamezni temeljni organizaciji oziroma delovni skupnosti izvoljene vse predvidene delegacije, ker so kandidati za posamezno delegacijo dobili potrebno večino glasov.

Izvoljenih je 1331 delavcev — članov delegacij za temeljne delegacije in za člane delegacij interesnih skupnosti. Od vseh izvoljenih članov delegacij je 20 odstotkov mladih delavcev in 26 odstotkov žena.

Volitve so potekale ob visoki politični zavesti delavcev — volivcev, saj ni bilo ugotovljenega nobenega izgrede in podanih negativnih mnenj.

Franč Leskošek

produktivnosti, od gospodarjenja z minulim delom in sredstev, ki se od tekočega dohodka oddvajajo za skupne potrebe.

Tovarniški list bi moral bolj kot doslej spremljati delo delegacij, informirati delavce o tem, kakšna stališča zavzemajo delegati, s kakšnimi težavami se srečujejo,

Stopnja razvoja samoupravnih odnosov, še posebej v smeri priprave na 11. kongres ZKJ, odpira širše možnosti tovarniškimi glasilom. Dokaz za to so dosežki mnogih glasil organizacij združenega dela.

(Informator, št. 16, Beograd)

DOPIŠNA ŠOLA MARKSIZMA

Lansko jesen je CK ZKS začel ustanavljati v Sloveniji regionalna študijska središča za idejnopolitično usposabljanje. Tako je nastalo tudi središče na Ravnah za koroško regijo.

Program dela študijskega središča zajema več različnih oblik izobraževanja. Ena teh je politična šola, ki se je sicer začela z zamudo, saj je bila predvidena že konec lanskega leta. Sredi marca pa je končno stekla. Imenuje se dopisna šola marksizma ter ima en oddelek s 24 slušatelji. Slušatelje so kadrovali posamezne delovne organizacije predvsem iz vrst neposrednih proizvajalcev, vendar kot člane ZK.

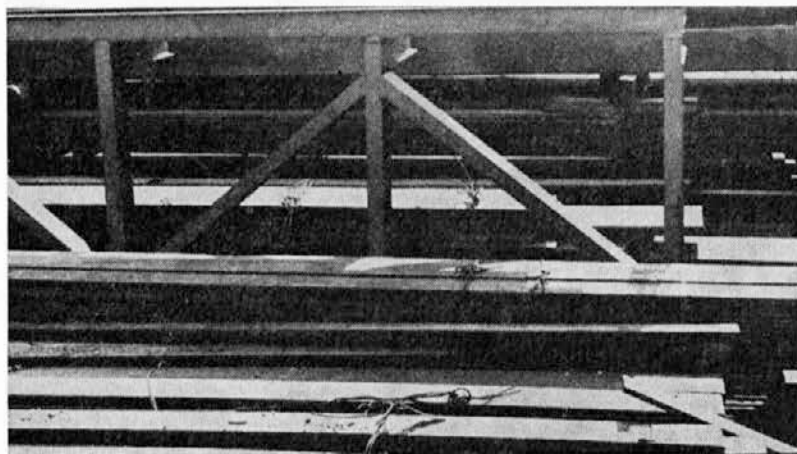
Franč Praprotnik je slušatelj te šole, sicer pa ga poznamo kot telefonista. Zastavili smo mu tri vprašanja:

»Kaj vsebuje program šole marksizma?«

»Gre za sedem poglavij, ki naj bi jih predelali do polovice oktobra tega leta. Poglavja pa so:

- temelji marksizma,
- razvoj delavskega gibanja in socialne revolucije v Jugoslaviji,
- smeri razvoja političnega sistema soc. samoupravljanja,
- družbenoekonomski odnosi v jugoslovanski samoupravni socialistični družbi,
- mednarodni odnosi in zunanja politika Jugoslavije,
- idejna in akcijska krepitev ZK v boju za razvoj soc. samoupravnih odnosov,
- načrtovanje in izvajanje IPU v OO ZK.

»Kje imate predavanja in kako študij poteka?«

Profili

Seje v nadaljevanjih

Poročilo z zadnjih dveh sej delavskega sveta

Delavski svet Železarne Ravne se je zadnjič sestal 27. 2. 1978 popoldne. Obravnaval in potrdil je inventurno poročilo za delovno organizacijo kot celoto, potem ko so bila inventurna poročila in inventurne razlike potrjene že na delavskih svetih temeljnih organizacij. Na tej seji je obravnaval in sprejel tudi varnostno oceno delovne organizacije Železarne Ravne. Osnutek ocene je predložil odbor za SLO in samozashito. V razpravi o vprašanjih varnosti in samozashite je bilo ugotovljeno, da obstajajo mnoga aktualna vprašanja, ki se jih bomo morali znova lotevati in ukrepati tako na samoupravnih organih kot v družbenopolitičnih organizacijah, zlasti pa na odboru za ljudsko obrambo in samozashito v tozidih. Idealna priložnost bo sedaj, ko bomo sprejemali več splošnih aktov s področja obrambe in samozashite.

Na predlog odbora za kadrovske splošne zadeve je delavski svet sprejel tudi novelirani pravilnik o urejanju izdajateljskih in drugih razmerij pri izdajanju glasila Železarne Ravne. Čistopis pravilnika bo v eni prihodnjih števil Informativnega fužinarja objavljen kot priloga. Po določilih tega pravilnika ureja Informativni fužinar 9-članski uredniški odbor v sestavi: Marjan Kolar, glavni in odgovorni urednik, Milan Zafošnik, Franjo Miklavc, Vič Gregor, Avgust Knez, Rudolf Rajzer, Ivan Vušnik, Janko Dežman in Helena Nerat kot člani. Družbeni organ upravljanja je delavski svet Železarne Ravne.

Uredniški odbor Koroškega fužinarja šteje tudi 9 članov in ima svojega urednika. Svet Koroškega fužinarja je družbeni organ upravljanja Koroškega fužinarja, ki ga sestavljajo 9-članski uredniški odbor in 9 zunanjih članov, ki jih delegira SZDL izmed članov družbenopolitičnih organizacij na nivoju občine oziroma krajevne skupnosti ter predstavnikov nekaterih interesnih skupnosti.

Na seji 27. 2. je delavski svet nameraval potrditi tudi bilanco delovne organizacije, potem ko je bilo ugotovljeno, da je bila obrav-

navana na zborih in potrjena na delavskih svetih tozgov in delovnih skupnosti, za kar obstajajo ustrezni zapisniki. Med popoldansko sejo pa je bilo ugotovljeno, da kljub formalni potrditvi bilance situacija ni tako čista. Med sejo je bil delavski svet obveščen o zbiranju večje skupine delavcev v stari hali TOZD stroji in deli, kjer so sodelovali tudi delavci nekaterih drugih tozgov in da dejansko prihaja do prekinitve dela z osnovno zahtevo, da naj bi iz dohodka, ugotovljenega po zaključnem računu, določeno vsoto namenili tudi za osebne dohodke. Postavljena so bila tudi nekatera vprašanja rasti OD in nekateri drugi problemi. Glede na delno znani razvoj dogodkov je delavski svet sklenil nadaljevati sejo prihodnji dan, ko bi se zadeve razčistile.

Razvoj nadaljnjih dogodkov, o čemer bo izdano posebno poročilo in ocena družbenopolitičnih organizacij, je pokazal, da je bilo pravilno, ker delavski svet v tej situaciji bilance ni potrdil. Naslednjega dne se je delavski svet ob 10. uri ponovno sestal. Sprejel je predlog za delitev čistega dohodka v višini 1.500 novih din, ki je bil med tem časom oblikovan po širših razpravah na družbenopolitičnih organizacijah, ki so se sešale v popoldanskem in večernem času. V predlogu je bilo tudi obrazloženo, katere postavke bi ta delitev bremenila in kakšne posledice bi takšna delitev imela. Gre namreč za to, da je bila prvotna delitev dohodka skladna s sprejetimi sklepi in sprejetimi obveznostmi, ki jih imamo po določenih samoupravnih sporazumih, s sklepom, s katerim se odločamo za povečano amortizacijo ipd. Rečeno je bilo, da če že hočemo deliti, se moramo pri tem zavedati, da posegamo v svojo materialno osnovo in tudi v osnovo za razvoj družbenega standarda in so bile nakazane tudi posledice takšne delitve.

Glede na razvoj dogodkov in porajanje negativne klime tak predlog ni bil sprejet. Formirana je bila improvizirano sestavljena delegacija skupine delavcev, ki so aktivno sodelovali pri prekinitvi dela. Ta skupina je sodelovala na seji delavskega sveta, ki se je nadaljevala istega dne popoldne in zahtevala delitev večje vsote in pojačan trend osebnih dohodkov, da bi v železarni dosegli republiško poprečje. Ta skupina je tudi predlagala, da je pripravljena izpubljene ure zadelati, kolikor bodo sprejete zahteve, in kolikor se bo intenzivno pristopilo k reševanju tudi nekaterih drugih vprašanj. Netočne so trditve nekaterih delavcev, da je ta skupina na delavskem svetu predlagala povišanje trenda osebnih dohodkov samo za določene kategorije delavcev: nekateri trdijo do 7, drugi do 8, nekateri do 11 skupine.

Delavski svet je tega dne sprejel dopolnilni predlog. Zaradi nesporazumov, ki so se pojavili, pa se je ponovno sestal naslednjega dne in sprejel tudi obrazložitev predloga. Predlog in obrazložitev sta bila nato posredovana v obravnavo in sprejem zborom de-

lavcev tozid in delovnih skupnosti. Da bi bili kljub temu, da so dogodki že mimo, pravilno informirani, in ker še vedno krožijo dezinformacije, podajamo prepis obeh sklepov, ki jih je kot predlog delavski svet posredoval delavcem na zborih:

Delavski svet železarne predlaga delavcem na zborih, da ponovno razpravljajo o predlogu za delitev ostanka dohodka in OD po zaključnem računu za leto 1977, s tem da se:

— po zaključnem računu za leto 1977 izplača 2.000 din OD na zaposlenega, odvisno od časa zaposlitve posameznega delavca v delovni organizaciji;

— na zborih delovnih ljudi, ki bodo predlog za delitev obravnavali in potrjevali, je treba vsem

osebnih dohodkov v letu 1978 daje delavski svet pojasnilo, da se osebni dohodki povečujejo za 4,7% (prvo izplačilo bo 15. 3. 78). To dosežemo na ta način, da za omenjeni odstotek povečamo vrednosti skupine sestavljenosti dela in skupine posebnih pogojev dela. S tem se povečajo osnove, ki zagotavljajo vsem delavcem na podlagi dejanskega opravljenega dela večji osebni dohodek. Osebni dohodki pa se bodo lahko še povečali v odvisnosti od rezultatov poslovanja temeljne organizacije.

Služba za sistem OD dostavi takoj po seji delavskega sveta delavcem v tozidih in delovnih skupnostih tudi podrobnejšo obrazložitev načina izračuna in nekaterih drugih vprašanj v zvezi z gornjim sklepom.

RUDI LEPEJ KADROVAN V CK ZKJ

Centralni komite ZKS je na 10. seji 8. marca 1978 razpravljal o osnutku kandidatne liste za člane organov Zveze komunistov Jugoslavije in Slovenije ter na podlagi statuta ZKS in ZKJ sprejel predlog kandidatne liste za člane organov ZKJ in ZKS.

V centralni komite zveze komunistov Jugoslavije je bil za člana predlagan tudi naš sodelavec Rudi Lepej, inženir strojništva, sekretar komiteja ZK Železarne Ravne.

delavcem obrazložiti, da gre tu za prerazporeditev dohodka oziroma čistega dohodka, s tem da bodo glede na poslovni uspeh posameznega tozda v različnih tozidih oziroma delovnih skupnostih obremenjene različne postavke z upoštevanjem zakonsko določenega vrstnega reda pokrivanja obveznosti po zaključnem računu. Pri tem se bo v okviru že omenjenih zakonskih določil upštevala tudi zahteva, da se znesek 2.000 din predvsem krije iz naslova sredstev za pospešeno amortizacijo, nato iz sredstev, predvidenih za stanovanjsko izgradnjo in nato iz morebitnih drugih postavk.

V zvezi s povečanjem osebnih dohodkov pri nadaljnjih izplačilih

Vse te nadaljevalne seje so potekale v neki mučni atmosferi, pod nekim pritiskom, kar pravzaprav prekinitve dela je, ne glede na to, da obstajajo določeni problemi, zlasti pa razkorak med željami in interesi posameznika in družbene skupnosti, ki jih ni mogoče vedno uskladiti in v skupnem interesu najbolj zadovoljivo rešiti. Nihče ne trdi, da je v naši družbi in delovni sredini vse tako, kot je idealno zamišljeno in kot si želimo. Dejstvo pa je, da bi lahko vse probleme mnogo manj boleče in bolj konstruktivno reševali, ne pa da jih z nesamoupravnim in liberalističnim pristopom v bistvu poglabljamo.

j. d.

MNENJA DELAVCEV:

Želje so eno, možnosti drugo

V tem letu naj bi naš kolektiv pričel z gradnjo hotelskega kompleksa ob Ivarčkem jezeru. Prav tako naj bi prispeval denar za izgradnjo sodobnega večstopenjskega kegljišča na Ravnah. Pri vsem tem pa se postavlja vprašanje, čemu dati prednost, saj za vse ne bo dovolj denarja.

Zadnje čase se v železarni tudi precej govori o pripravi na letošnje letovanje železarjev. Kot kaže, naj bi letovali organizirano tudi v drugih krajih ob Jadranu. Izid ankete, ki je bila opravljena med delavci, pove, da je za to precej zanimanja.

Na račun naših malic smo v našem časopisu že večkrat pisali. Pisali smo, da se delavci pritožujejo nad njeno slabo kvaliteto itn. Pisali smo, da bo z njo verjetno boljše, ko bomo imeli TOZD družbeni standard. Zato smo tokrat vprašali šest delavcev, kaj

menijo o teh aktualnih vprašanjih. Poglejmo, kaj so povedali!

Franč Jesenek, delovodja v valjarni:

»Hotel pri Ivarčkem jezeru ali novo kegljišče na Ravnah, oboje je potrebno. Že nekaj let je bilo na prioritetni listi tudi novo avtomatsko kegljišče, za kar pa je na jezo mnogih zainteresiranih vedno zmanjkalo denarja. Res žalostno je, da lahko imajo tak objekt privatniki, ki ga verjetno niso zgradili za rekreacijo ali TRIM, temveč iz lastnih interesov. Tudi aktivni kegljači so zelo razočarani nad takšnim odnosom, da ne govorimo o številnih drugih ljubiteljskih kegljanja. Zdrav duh v zdravem telesu je dobro izvajati, toda če ti to prazni denarnico, se ne more slišati več tako lepo.

Menim, da naj bil delavci sami odločili, kaj je najbolj potrebno.

»Predavanja so v marksistični bralnici študijske knjižnice na Ravnah vsak četrtek ob 16. uri. Udeležijo se jih lahko vsakdo, ki ga te reči zanimajo. V glavnem temelji vse na individualnem študiju, na predavanjih pa razčistujemo probleme, ki ob tem nastajajo ter razrešimo morebitne nejasnosti. Je zelo zanimivo in menim, da bi to zanimalo še koga drugega mimo slušateljev.«

»V čem je po vaše smisel šole?«

»Včasih se mi zazdi, da zaradi razmeroma dobrega življenjskega standarda v ljudeh usiha revolucionarnost, zato mislim, da si bomo to vsaj slušatelji znova okrepili. Dalje pa menim, da se bomo naučili, kako ravnati v konfliktnih situacijah, kako jih preprečiti. V bistvu gre za to, da bi lažje razumeli naš družbeni sistem, se pravilno usmerjali pri delu, gre za poglobljeno spoznavanje marksizma.«

Z. S.

Hotel naj bi imel majhno kapaciteto, tako se namreč predvideva sedaj, ter naj bi služil bolj našim gostom za prenočišče. Najbrž je to zgrešeno mišljenje. Služil naj bi tudi našemu delavcu za okrepčilo po rekreaciji ter za okrepitev po težkem delu. Menim, da bi tod morali le jezero in okolico primerno urediti. Tudi oddaljenost ne more biti vzrok, da ne bi mogli tega kraja obiskati brez vozila. Do tja bi vsak lahko prišel peš. Verjetno pa bomo že sedaj dodobra premislili, komu bomo dali hotel in vse ostalo v najem.

Kar lepe izkušnje imamo z našo menzo v tovarni oziroma z Merxom, ki ima bolj mačehovski odnos do nas železarjev. Res se je pri malicah izbira po ustanovitvi novega tozda nekoliko povečala, vendar le pri konzervah. Če prideš k malici ponoči, večkrat že ni več moč dobiti toplega obroka. Takrat med delavci nastane precej hude krvi. Mislim, da je bilo v železarni na račun družbene prehrane že precej povedanega. Večina delavcev iz težkih obratov vzame kar dve malici naenkrat. S tem je povedano vse, kaj menim o naših malicah. Res moram reči, da naša malica ni predraga, ven-

Franc Jesenek

dar nam mora biti jasno, da bi marsikdo plačal več zanj, če bi bila bolj kvalitetna in bi bilo več izbire. Zastonj je govoriti o predpisanih kalorijah, ko pa se večkrat zgodi, da ne moreš zaradi neokusnosti hrane vsega pojesti. Na drugi strani, če pa je že dobra, je je malo.

Predlanskim sem letoval z družino v Portorožu v našem počitniškem domu, sicer pa vsega dvakrat. Je že tako, da si človek začel tudi spremenbe kraja. S tem mislim na naš dom. Zato me je razveselila anketa v zvezi z letovanji. Ne razumem delavcev, ki so pokazali malo zanimanja zanj. Če že nismo zadovoljniji z našim domom, bi prav lahko izbrali letošnje letovanje kje drugje. Upam, da bom zasledil kje kakšno ugodno ponudbo, ker je v našem res slabem domu težko lepo letovati. Tej moji nejevolji je kriva tudi cesta, ki gre mimo doma. Mislim, da še zmeraj vse preveč sili v ospredje delo, da pa ob vsem tem kaj radi pozabljamo na delovnega človeka.

Stanislav Gregorc, topilec v jeklarni I.

»Okrog malic je bilo v železarni že precej napisanega in tudi izre-

Stanislav Gregorc

čene kritike. Kot dolgoletni delavec v topilnici lahko odkrito povem, da z njo še sedaj ni vse v redu. Kar pogledajmo! Včasih je tako slaba, da moramo kar po dva bloka porabiti, da se lahko najemo. Pa mi naj še kdo reče, da je malica v redu. Tudi tega ne morem razumeti, da smo prav na tem področju tako v ozadju. Reči moram, da smo včasih imeli v železarni dosti boljše malice. Upravičeno se lahko vprašamo, kaj je danes vsemu temu vzrok. Mislim, da dokler nam bo malico dajal Merx, bo z njo že tako. Zaradi načina dela topilci večkrat zamudimo k malici. Takrat pa zaradi zamude ostanemo brez toplega obroka, na voljo imamo le konzerve.

Tudi o gradnji na Ivarčkem jezeru smo precej govorili. Mislim, da je že zadnji čas, saj železarji nimamo niti na Ravnah, kaj šele kje drugje primerne prostora za oddih. Ali že ni dovolj, da nam dela toliko sramote naš počitniški dom v Portorožu, pri katerem se nekateri vodilni ne marajo potegniti za ureditev. Če že nismo za gradnjo novega, pa dajmo denar za igradnjo hotela pri Ivarčkem jezeru. Pri tem me moti le to, zakaj bomo gradili tako majhnega. Če že nameravamo kaj zgraditi, potem dajmo tako velikega, da bo v njem prostora tudi za preprostega delavca. Pravijo nekateri, da ne bo dovolj denarja. Jaz menim, da ga je dovolj, samo na

Jože Jezernik

Ravnah naj ostane. Prav bi bilo, da ga v vseh teh letih enkrat le lahko porabimo zase.

Kar pa se tiče naše rekreacije, bi dodal tole. Zgradili smo trimsko stezo, ki danes velja za zapuščeno in onesnaženo. Slišal sem tudi, da naj bi zgradili novo kegljišče na Ravnah. Tudi za to gradnjo sem precej navdušen. Čez tri leta bom upokojen. Zato si želim, da čim več zgradimo za šport, rekreacijo in družabnost. Če si znaajo vse to urediti drugi z našim denarjem, zakaj si bi še mi ne smeli?

Jože Jezernik, rezkalec v stari mehanični:

»Res sem nekaj slišal, da naj bi Ivarčko jezero postalo bolj urejeno. Tod namreč nameravamo zgraditi nov hotel in restavracijo. Pravijo, da naj bi železarna zgradila tudi novo avtomatsko kegljišče na Ravnah. Skratka, vse to naj bi si sami uredili za čim boljše počutje delavcev. Če po resnici povem, sem bolj za gradnjo kegljišča. Zakaj? predvsem zato, ker na Ravnah nimamo nobenega takšnega. Eno je res, pa preveč zasedeno, ob nedeljah pa zaprto, ko imamo železarji in drugi delavci še največ časa za rekreacijo. Že zdavnaj bi morali imeti železarji svoje kegljišče, v katerem naj bi se prirejela razna tekmovalna med TOZD.

Lani sem tudi jaz letoval po dolgem premoru v našem domu v Portorožu. Tja me je poslala železarna kot socialno ogroženega. V njem sem se dobro počutil. Sicer pa vseskozi pravim, naj gredo tisti letovat, ki imajo za to tudi dovolj denarja. Jaz s svojo družino nimam veliko možnosti. Tudi letos, kot kaže, ne bom videl morja.

V našem tozdu smo zadnje čase tudi precej razpravljali o malici. Temu bi morali enkrat za vselej narediti konec. Zadnji čas bi že bil, da tisti, ki nočejo spoznati slabosti malice, to store čimprej, saj so zaradi tega delavci že precej razburjeni. Zato ne morem razumeti obnašanja novega tozda družbeni standard. Ali tam res ne vidijo, kaj se dogaja? Vsem je prav dobro znano, da na upravi jedo vsak dan svež narezan bel kruh, delavci pa moramo jesti starega, trdega in zmehčanega. To so stvari, ki bi jih moral urediti ta tozd!

Beno Kotnik, poklicni gasilec:

»Vsekakor je potrebno na Ravnah sodobno opremljeno kegljišče, imamo enega, a je privatno ter vselej zasedeno. Če bi imeli večstezno kegljišče, bi na račun prišel še marsikateri delavec. Mislim, da je tudi kegljanje precej koristno za razgibavanje po težkem delu v železarni.

Kompleks hotelov pri Ivarčkem jezeru je izredna zamisel. To mislim zato, ker Ravne nimajo niti enega pametnega hotela za prenočišče. Prav zato me najbolj preseaneča, da je na Ravnah vse tako napočez narejeno. Kot center bi pa že morali imeti kaj bolj pametnega, kot je Dom železarjev. Zato je nujno, da si sami železarji zgradimo svoj hotel, ki ga bomo sami upravljali. Prostor za postavitev je v redu. Lepa okolica in še kopanje bo možno. Čemu bi dal prednost pri izgradnji, kegljišču ali Ivarčemu jezeru? Oba objekta sta nujno potrebna. Treba bo pač napeti vse sile in poiskati

Beno Kotnik

denar za uresničitev naših dolgoletnih želja.

S tem ko se je železarna povežala z jugoslovansko turistično borzo v Sarajevu, smo veliko pridobili. Končno bomo delavci šli letovat tudi kam drugam, ne samo v naš dotrajani dom v Portorožu. Ob vsem tem pa je res, da je bil dom tudi samo za nekatere. Res pa je tudi, da so se ga nekateri že naveličali. Precej je takih, ki so raje šli kam drugam letovat, ker jim naš dom ne ustreza. Tako bomo delavci sedaj res imeli enkratno možnost, da bomo spoznali tudi druge kraje ob Jadranu. Prav je, da smo se odločili za tak način poizvedovanja, kam delavci želijo iti.

Kritike glede družbene prehrane se iz dneva v dan ponavljajo in so velikokrat upravičene. Kaj rado se tudi dogaja, da je na jedilnem listu napisana ta malica, v resnici pa potem jemo čisto nekaj drugega. Tudi tople malice prerado zmanjka. Redni so problemi z blokmi za malico. Če že ni pravi, je težko dobiti tisti dan malico. Tak odnos ni prav dober. Mislim pa, da je to naloga tozda družbeni standard, ki naj bi tudi že v kratkem marsikaj razčistil.

Franc Robnik, vratar pri glavnem vходу:

»Prav dobro se še spominjam, da so že pred desetimi leti pričeli urejevati okolico Ivarčkega jezera. Tod je hotel nekdo tudi zgra-

Franc Robnik

Ivan Pepevnik

sih dovolj dobra. Za zgled nam je lahko vsem TOZD rezalno orodje. Oni so si to znali urediti. Tudi leta že ugotavljamo, da naš dom v Portorožu ne more opravičevati svojega imena, kljub temu doslej nismo na tem področju storili ničesar.

Ivan Pepevnik, inženir org. TOZD priprava proizvodnje:

»O izgradnji hotelskega kompleksa sem precej v dilemi, in to zato, ker je zmeraj vprašanje vzdrževanja in čuvanja tistega, kar prej zelo težko zgradimo. Kaj storiti, da ne bi že čez nekaj let ugotavljali enako stanje, kot je bilo pri Domu železarjev? Hotel pri Ivarčkem jezeru je potreben, saj bi z njim rešili precejšen del rekreacije. Dovolj blizu je, da bi do njega lahko v nekaj minutah prišli tudi peš ter s tem dosegli namen.

Glede kegljišča je zadnji čas, da »razbremenimo« privatnike, saj v tem primeru nikakor ni možna množična rekreacija. Predvsem sedaj, ko ob sobotah in nedeljah ni možno kegljanje oziroma je kegljišče zaprto, ono v Domu železarjev pa služi za skladišče. Zato je novo kegljišče potrebno. Osebnost bi sicer dal pri izgradnji prednost Ivarčemu jezeru, vendar se kegljišče s tem ne more primerjati, kajti odvisno je, koliko bo sredstev na razpolago, uredb je jezera in okolice je tudi bolj dolgoročna.

Z družbeno prehrano nimam problemov. Zdravemu človeku zadostuje ta količina hrane. Vprašanje pa je, kako so zadovoljni delavci, ki morajo ves čas opravljati težka fizična dela, posebno pa tisti, ki so bolni. TOZD družbeni standard se je šele pred kratkim ustanovil. Prepričan sem, da poskuša vse, da bi služil temu, za kar je bil ustanovljen. Že nekaj let letujem s svojo družino v okolici Splita. Do sedaj še nisem letoval v našem domu v Portorožu. Vem pa, da je res potreben obnove.

Franc Rotar

potrošniškega sveta, da bi tudi na tem področju samoupravno urejevali zadeve. Namesto mleka v prahu uvajamo naravno mleko, uveljavljamo pa tudi pestrejšje jedilnike za tople in mrzle obroke.

Zelo konkretno smo postavili ostrejšje pogoje sodelovanja s podjetjem Merx, ki mora vprašanju družbene prehrane v železarni posvetiti večjo pozornost in odgovornost ter sproti reševati nastalo problematiko. Skrajni čas je že, da Merx dejansko začne obnavljati Dom železarjev in v tem sklopu uredi večji sodobnejši, predvsem pa **samostojni obrat** za pripravo družbene prehrane.

Opozorili pa smo tudi na naše slabosti. Predolge vrste pred razdeljevalnicami so pretežno zato, ker se nekateri sodelavci enostavno ne držijo razporeda, ki določa, v kateri jedilnici morajo malicati. Malice zmanjka večkrat zato, ker se poslužujemo tudi starih blokov in jemljemo več malice, namesto samo ene in zato sodelavec, ki pride za nami, ne dobi več ustrezne malice. Še vedno se na kraju samem odločamo, ali bomo jedli mrzli ali topli obrok (v TRO imajo vedno samo en obrok), kar je seveda tudi velik vzrok, da zmanjka enega ali drugega obroka. Da bi odpravili to problematiko, bomo začeli poizkusno uvajati žetone in sodelavec se bo moral en dan prej odločiti, kaj bo malical.

Prostor ne dopušča, da bi kolektivno podrobno seznanili z vso problematiko, ki verjemite, ni majhna, zato tokrat prošnja vsem sodelavcem, da vsak po svoji moči aktivno sodeluje pri izboljšanju stanja. Že sedaj prosimo za sodelovanje pri anketi, ki bo zajela vse, ki se poslužujejo družbene prehrane, in ki bo, tako računamo, dala objektivno sliko trenutnega stanja.

Hvaležni smo družbenopolitičnim organizacijam, samoupravnim organom in slehernemu sodelavcu za vsak predlog, vsako mnenje in tudi vsako kritiko, seveda, če je konstruktivna in objektivna, ker se resnično zavedamo, da je možno na tem področju izboljšati stanje s pristnim sodelovanjem in discipliniranim izvajanjem samoupravno dogovorje-

nih in potrjenih stališč in sklepov. Vnaprej pa odklanjamo natančneje in kritičnejše ter dajanje nekih izjav, kot je npr. tista, da v jedilnici na upravi jedo bel kruh, ker to preprosto ni res in tako govorjenje in tudi pisanje prej škodi, kot pa koristi pri reševanju tako zahtevne problematike, ki se pojavlja pri družbeni prehrani.

Ce upoštevamo, da se vedno več sodelavcev odloča za organizirano prehrano in če se zavedamo, da gre pri tem dejansko izključno samo za malico pri normalnem konzumiranju ostalih obrokov, je v tem le neka garancija, da se stvari sicer počasi, vendar pa le obračajo na bolje.

»Delavci se strinjajo z gradnjo rekreacijskega centra Ivarčko jezero in kegljišča, le da eni dajejo prednost kegljišču, drugi pa Ivarčemu jezeru. Imajo pa pripombe, da so morda planirane kapacitete rekreacijskega centra nekoliko majhne. Mi postavljamo dodatno vprašanje, ali je vredno vložiti veliko denarja v ureditev kopališča, ko pa vemo, koliko dni se tam da kopati.«

»Delavski svet železarne je sprejel program uresničevanja družbenega standarda, ki je v skladu s stališči sindikata in družbenopolitičnih organizacij (Zasnove razvoja so bile v celoti objavljene v Koroškem fužinarju št. 1/1978). Sprejel je tudi idejno zasnovo s finančno kvantifikacijo za vse gradnje na tem področju. S temi objekti bodo zadovoljene potrebe in uresničene dolgoletne želje vseh sodelavcev ŽR.

Ali bomo mogli začeti z gradnjo vseh objektov naenkrat ali postopoma, je odvisno od razpoložljivih finančnih sredstev, predvsem od naših lastnih sredstev in od možnosti za kredite. Odločilna je torej naša gospodarska moč, ki pa je odvisna od dobrega dela slehernega sodelavca in od njegove odločitve pri razporejanju čistega dohodka ter uspešnega poslovanja vsake TOZD v železarni Ravne.

Kakšni bodo objekti, bo dokončno odločil delavski svet železarne, ki bo potrdil glavne projekte, ko bodo gotovi. Osebnost sem prepričan, da gre pri izgradnji Ivarčkega jezera predvsem za sana-

Druga stran o „Mnenjih delavcev“

Mnenja delavcev v tej številki smo posredovali ravnatelju TOZD družbeni standard, da bi dobili čim popolnejšo podobo o problemih s tega področja. Takole je potekal pogovor:

»Tovariš ravnatelj, družbena prehrana je področje, o katerem je vselej kaj povedati. Tudi zadnja anketa med delavci je pokazala, da s kvaliteto in količino niso preveč zadovoljni in da toplega obroka rado zmanjka. Zvedeli smo tudi, da delavci večkrat dajo dva bloka za malico, da si potešijo lakoto.«

»Funkcija družbene prehrane je vzpostaviti pravičen odnos med hrano pridobljeno in z delom oddano energijo in je zato za zdravje, počutje in delovno storilnost slehernega sodelavca izredno pomembna. Pravilno sestavljeni jedilniki, kalorična vrednost obrokov in raznolikost prehrane so torej prvi pogoj za nadaljnji razvoj družbene prehrane v železarni.

Poudariti moramo, da se popolnoma zavedamo odgovornosti pri urejanju družbene prehrane in

trdo delamo, da bi dosegli boljše rezultate. Je pa to izredno občutljivo področje, ki ga ni mogoče naenkrat in najbrž nikoli v celoti tako obvladati, da bi bili prav vsi vedno zadovoljni. Naš tozd s prevzetim stanjem ni zadovoljen in si nenehno prizadeva za izboljšanje, predvsem za higiensko razdeljevanje prehrane, pri uveljavljanju novih, bolj pestrih jedilnikov, pri odpravi najbolj perečih problemov, kot so: razdeljevanje mlačnih ali celo mrzlih toplih obrokov, predvsem na popoldanski in nočni izmeni, ko zmanjka toplega ali celo mrzlega obroka in kadar se še vedno pojavljajo predelovalne vrste sodelavcev pred razdeljevanjem hrane.

Uvedli smo zelo pogoste sanitarne preglede, ki že dajejo rezultate, bili smo pobudniki za izgradnjo nove, večje in sodobnejše razdeljevalnice pri valjarni namesto stare in čajne kuhinje, ki tudi ne ustreza. Nova razdeljevalnica s čajno kuhinjo se bo gradila v okviru ergonomskega centra. Bili smo pobudniki za ustanovitev

Pol Javornika

cijo in ureditev jezera in njegove okolice s potrebnimi rekreacijskimi površinami, kjer je potreben manjši družbeni obpekt, ki naj bi zadovoljil naše sodelavce pa tudi naše goste.

Na vaše vprašanje, ali je vredno vložiti veliko denarja za ureditev kopališča, moram odgovoriti, da ne gre pri ureditvi jezera samo za kopanje v poletnih mesecih, ampak tudi za zimsko rekreacijo (drsanje, hokej), čolnarjenje in druge vodne športe.

»Omenimo še izletništvo in letovanje. Delavci pozdravljajo idejo o organiziranem letovanju v različnih obmorskih krajih. Mi pa dodajamo vprašanje, ali je to že vsa izletniška dejavnost? Kako je z organizacijo krajših izletov po domovini in na tujem? Kakšno bo sodelovanje s osnovnimi organizacijami sindikata pri organiziranju izletov? In ne nazadnje, ali bodo ti izleti imeli tudi organizirane ogledne zanimivosti v krajih obiska?«

»Letovanje in izletništvo moramo ločiti. Z uvajanjem vsake nove stvari so določene težave in to

najbolj občutimo, ko jih moramo premagovati pri uvajanju letovanja prek jugoslovanske turistične borze in drugih agencij. Več o tem bomo lahko povedali po končani turistični borzi, to je v eni izmed naslednjih števil Informativnega fužinarja.

Kar se tiče izletništva, pa toliko: že januarja smo obvestili vse ravnatelje TOZD in vse predsednike sindikalnih organizacij, da smo pripravljene sprejemati naloge na področju organizacije izletništva. Odziv je do sedaj bolj slab, lahko pa zagotovimo, da smo z različnimi turističnimi agencijami v Sloveniji že vzpostavili take delovne stike, da lahko uspešno pomagamo pri organizaciji, načrtovanju in izvedbi strokovno vodenih izletov.

Toliko na kratko na vsa tri vprašanja. Zavedamo se, da je dobra informiranost slehernega sodelavca eden od pogojev za naše uspešno delo, zato se bomo v bodoče v večji meri posluževali razglasne postaje in Informativnega fužinarja.

F. Rotar

Medsebojna delovna razmerja

(letni dopust, druge odsotnosti z dela)

Delavec pridobi pravico do izrabe letnega dopusta, ko mu preteče s samoupravnim splošnim aktom določen čas nepretrganega dela. Zakon pa pri tem vendarle omejuje OZD, saj določa, da ta čas ne sme biti daljši od šest mesecev. Hkrati zakon prinaša novost, da je delavec upravičen na letni dopust tudi, kadar omenjenega pogoja ne izpolni, vendar pa sme biti v tem primeru dolžina letnega dopusta le sorazmerna času, prebitem na delu. Razlika med prejšnjo in sedanjo zakonsko normo je v tem, da je sorazmerno krajši letni dopust bil mogoč, po sedaj veljavnem zakonu pa je delavec nanj upravičen. V železarni so doslej po samoupravnem sporazumu bili upravičeni na letni do-

pust v sorazmernem trajanju s časom zaposlitve le študenti poklicne šole, če so sklenili delovno razmerje (začeli delati) prvi delovni dan v mesecu avgustu.

Letni dopust traja najmanj 18 in največ 30 delovnih dni. Več kot 30, vendar ne več kot 60 dni lahko traja letni dopust, če dela delavec v posebnih delovnih pogojih. Le-te pa zakon našteva: delo pri virih ionizirajočih sevanj, delo posadke letala, ladijske posadke, delo pod zemljo, delo pod vodo in podobno. Takih del v železarni nimamo.

Za pet dni se sedaj poveča letni dopust delavcem, ki so starejši od 50 let ter prav tako invalidnim osebam s priznanim statusom in delavcem s telesno okvaro. Za omenjeni kategoriji delavcev starost sicer ni pomembna, mora pa jim biti priznana najmanj 60% telesna okvara. Kot vidimo, bo na tem področju več sprememb tudi za delavce železarne. Doslej sta bili namreč kombinirana starost ter pokojninska doba. Za 5 dni se je doslej dopust povečal delavcem, starim 55 let, in če so imeli 38 let pokojninske dobe. Za delavko so bili pogoji blažji (50, 25 let); doslej sta tako delavec kot delavka glede pravice na povečani letni dopust izenačena.

Invalidom smo doslej povečali dopust za 2 dneva že za 30% telesno okvaro.

Tako kot doslej bomo tudi v bodoče v pravilniku o delovnih razmerjih sami določili osnove in merila za odmero letnega dopusta s to razliko, da novi zakon nekatere osnove določa sam:

— teža dela, zahtevnost dela, vpliv dela in delovne okolice na delavca, telesna in duševna napetost pri delu;

— delovni uspeh, ki ga delavec doseže pri delu;

— delovna doba;

— posebne socialne in zdravstvene razmere, v katerih delavec živi.

Ostali elementi, ki smo jih in jih v železarni še uporabljamo za določanje dolžine letnega dopusta, so: delo delavcev na praznične dneve, nočno delo žensk, samohranilstvo, udeleženci NOB s priznanim časom sodelovanja v dvojnem štetju.

O tem, kako bomo zgoraj omenjene elemente skladno z zakonom upoštevali v bodoče, bomo dovolj široko in zato demokratično razpravljali in odločili tedaj, ko bo v razpravi predlog pravilnika o delovnih razmerjih.

Tudi novi zakon določa pravilo, da delavec izkoristi dopust v nepretrganem trajanju, dopušča pa možnost, da ga izkoristi v dveh ali več delih, pri čemer mora en del trajati nepretrgoma 12 delovnih dni. Kot vidimo, je zakonska norma prožnejša od dosedanje, še vedno pa ostaja zvesta načelu, da je letni dopust namenjen oddihu. In če si naj delavec na dopustu odpočije, si nabere nove delovne moči, se rekreira in podobno, je to seveda pogojeno z nekim minimalnim časom.

Delavec praviloma izrazi letni dopust v OZD, v kateri je pridobil pravico do njegove izrabe. Kadar sklene delovno razmerje z drugo OZD, se obe organizaciji v soglasju z delavcem dogovorita, ali bo delavec neizrabljeni del dopusta prenesel oziroma koliko ga lahko koristi v novi OZD.

Načelo, da delavec lahko uporabi dopust le v tekočem koledarskem letu, je ohranjeno tudi v novem zakonu. Izjema je le, kadar je delavec nastopil dopust v tekočem letu in ga nepretrgoma nadaljuje v naslednjem letu. Dopust mora seveda nastopiti najkasneje zadnji delovni dan v koledarskem letu.

Poleg letnega dopusta je delavec v koledarskem letu lahko odsoten z dela še do 7 dni s pravico do nadomestila OD. Gre za odsotnost, pogojeno z osebnimi okoliščinami, kot pravi zakon. Katere osebne okoliščine bomo upoštevali, določimo delavci sami v pravilniku o delovnih razmerjih. Najpogostejši osebni razlogi za odsotnost so: sklenitev zakonske zveze, rojstvo otroka, smrt v ožjem ali daljnem sorodstvu, selitev, izobraževanje in podobno. Kadar se delavec izobražuje, zakon dopušča možnost odsotnosti, ki je daljša od 7 dni. V drugih primerih odsotnost ne sme presegati 7 dni. V železarni smo že doslej pravico do odsotnosti s pravico do nadomestila OD bistveno razširili tako glede primerov kot tudi časovno. Za izobraževanje so npr. posamezni delavci lani izrabili tudi do 20 dni. Po številu dni izostankov z dela pri posameznem delavcu izstopajo tiste za športno aktivnost.

Odsotnost z dela brez pravice do nadomestila OD je z zakonom dovoljena, zato delavci sami v svojem samoupravnem splošnem aktu določimo, v katerih primerih je delavec na tako odsotnost upravičen. Med tako odsotnostjo pravice in obveznosti delavca iz dela mirujejo. Omenjena odsotnost v naši praksi ni pogosta, nekaj primerov pa vseeno beležimo. Najpogostejše so vzrok za odsotnost osebne zadeve: šolanje, če ni v interesu železarne, nujni osebni opravki, udeležba na sodnih obravnavah kot stranka, urejanje zapuščinskih zadev in podobno.

Po veljavnem samoupravnem sporazumu lahko omenjena odsot-

nost z dela praviloma traja do 30 dni, več pa le v izjemnih primerih, vendar primerov sporazum ne navaja. Nadalje navaja sporazum, da je delavec upravičen na plačilo predpisanih prispevkov za zdravstveno zavarovanje in za invalidsko pokojninsko zavarovanje, kadar je odsoten iz zdravstvenih in socialnih namenov ali za šolanje. V drugih primerih bi torej moral plačati prispevke delavec sam.

Čeprav smo nasploh razumeli, da v vpeljanem 5-dnevnem delovnem tednu šteje sobota za delovni dan, posamezniki vendarle tu in tam sprašujejo, če je to prav. Zakon določa, da se v OZD, ki so vpeljale 5-dnevni delovni teden, pri uveljavljanju pravice do letnega dopusta sobota šteje kot delovni dan. V zakonu ni splošnega pravila, koliko prostih sobot se vštevajo npr. za 18 dni dupusta, ostaja pa splošna razlaga, da gre za 3 sobote. Pri nas vštevamo dve soboti. Prva razlaga je logična, ker pomeni 18 dni dva polna tedna, torej z dvema sobotama in več kot polovico dni tretjega tedna — točno 2 tretjini. O tem bomo seveda morali razpravljati ob sprejemanju novega pravilnika o delovnih razmerjih.

Kako je z odmero dolžine letnega dopusta, kdo odmero izvrši in način izrabe?

Dolžino letnega dopusta odmerjajo delovna skupnost za finance in računovodstvo prek obračunov in tajnic delovnih skupnosti. Navodilo izdala kadrovska služba. Osnovno odmero dolžine letnega dopusta, odvisno od dolžine delovne dobe, opravimo prek računalnika, dneve, izračunane po drugih elementih, dodajo obračuni in tajnice. Dopust mora biti vnaprej planiran iz dveh razlogov: delavec z vnaprejšnjim planiranjem ve, kdaj mora nastopiti dopust; delovna organizacija planira dopust skladno s tehnološko naravo dela. Razen v TOZD RO doslej praviloma nismo načrtovali kolektivnih dopustov, vendar kaže o tem temeljito razmisliti.

Prihodnjič bomo pisali o nekaterih pravicah, o varstvu delavcev, o delovnih obveznostih in nekaterih kršitvah.

Milan Zafošnik

VAUVENARGUESOVE MAKSIME

Razum ne ve, kaj je srcu v prid.

O življenju nihče ne sodi bolj zgrešeno kot smrt.

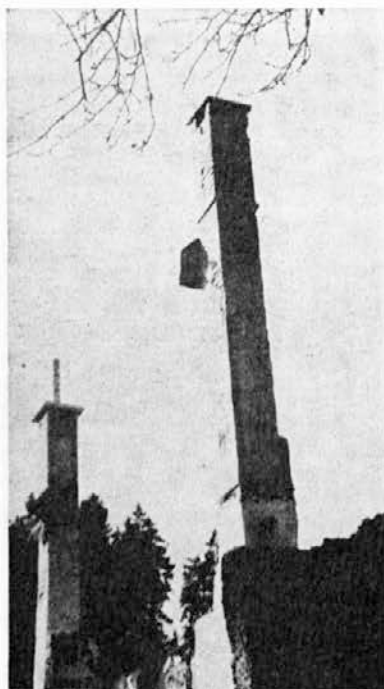
Vest umirajočih kleveta njih življenje.

Hudih ponižanj ne oprostimo, kvečjemu pozabimo jih.

Misel obračamo kakor obleko, da jo lahko večkrat uporabimo.

Filozofi nam zato niso pogodu, ker premalo govorijo o stvarih, ki so nam znane.

Hudobnost je vir duhovitosti.

Dvojčka

PRED KONGRESI

Veliko OO ZSMS je v teh dneh že opravilo svojo programsko volilno konferenco, mnoge pa ta naloga še čaka te dni. Za nami so volitve v skupščino občin in samoupravne interesne skupnosti, pred nami pa so deveti kongres ZSMS, osmi kongres ZKS, krona vsega pa bo še enajsti kongres ZKJ.

Kar precej živahno bo to leto na vseh področjih našega udejstvovanja ter bo zahtevalo od vseh nas večjo aktivnost, kot jo kažemo zdaj. Člani ZSM bi se naj v tem letu na vse kongrese kar najbolje pripravili ali bolje rečeno, pričakali bi jih naj kar najbolj pripravljeni — aktivni.

Če smo si na konferencah v OO ZSM dobro zastavili naloge našega dela v tem kongresnem letu ter smo v vodstva OO ZSM izvolili mlade, ki so pripravljeni delati v ZSM, če so nam vsem jasne vsaj osnovne smernice naše aktivnosti v zvezi z vsemi naštetimi kongresi, potem bomo kongrese, ki so pred nami, res pričakali pripravljeni in bomo od njih imeli tudi kar hitro korist. Ne bo potrebno leto ali še več, da bi spremembe prodrle v nas in naše delo, ampak jih bomo vnašali v svoje delo hitro in pravilno. Če pa hočemo to doseči, pomeni, da se moramo kar najbolj aktivno vključiti v vse predkongresne priprave, ki so v glavnem potekale te dni. Posebno vlogo bodo brez dvoma morali opraviti vsi mladi člani ZKS, saj morajo biti nosilci obveščanja o vseh pripravah na kongrese ter bodo morali biti še posebno aktivni v OO ZSM. Časopis Komunist je že ogromno prispeval v pripravi na kongres ZKJ in ZKS, in če smo del tega prebrali in posredovali tudi drugim v OO ZSM, potem lahko rečemo, da smo na kongrese pripravljeni ne samo mi, ampak z nami vsa okolica, v kateri delujemo.

Iz izkušenj v delu ZSM pa se najbrž dobro zavedamo vsi, da stvari le niso tako idealne. Mnogi člani ZKS do 27. leta se svoje naloge ne zavedajo v celoti in ne delujejo kot informatorji in aktivni nosilci posredovanj med člani ZSMS v OO. Mnogi namreč mislijo, da je dovolj, če so seznanjeni sami, mnogi pa se niti ne potrudijo in prebirajo vsa gradiva površno in niso tako sposobni posredovati celovitih informacij, ki so zaradi tega izkrivljene in kot take več škodujejo kot koristijo. Tempo dela je danes tak, da je od dobre kratke informacije že veliko odvisno, več kot smo si včasih pripravljeni priznati.

Prav zaradi tega najbrž ni potrebno poudarjati, da je od mladih komunistov odvisno marsikaj, nedopustno je namreč od mladih, ki so sicer člani ZK, niso pa idejno dovolj usposobljeni, da bi bili nosilci dela v OO, da se taki sploh spuščajo v javne

razprave v OO ZSM, ker škodujejo tako sebi kot organizaciji, katere člani so.

Na kongresih se bo govorilo o dosedanjem in prihodnjem razvoju naše družbe, velik poudarek pa bo dan tudi delu mladine, organizirane v ZSMS in ZSMJ. Veliko število mladih članov ZK nalaga ZSM, da postavi vse te mlade komuniste v središče svojega dela, da postanejo ti mladi resnično idejno-politično jedro, gonilna sila v ZSM, ki bo interese vseh članov zastopala enako, z enakim poudarkom na vsem.

Mladi v združenem delu bodo še posebno aktivno morali sodelovati v vseh organih, od sindikata, delavskih svetov, OOSM in OO ZK za krepitev samoupravljanja, za še večjo vlogo delavca v odločanju v vseh stvareh združenega dela. Ogromno dela bo

brez dvoma potrebno posvetiti idejnopolitičnemu izobraževanju ne samo v naših, mladinskih vrstah, ampak med delavci, ki včasih v množici nasprotujočih si informacij ne morejo dojeti bistva, kar ustvarja zmedo in nezadovoljstvo med njimi. Nikakor pa si ne moremo dovoliti pasivnega nastopa med množico, nezainteresiranosti in nezmožnosti za odpravo slabosti, ki jih je še vedno preveč.

Največ, kar lahko prispevamo v tem kongresnem letu, je naša aktivnost povsod. Ne samo takrat, ko nas opazujejo in ocenjujejo, ampak vedno in kjerkoli. Le tako bodo tudi stališča in sklepi kongresov našli mesto v naših sredinah.

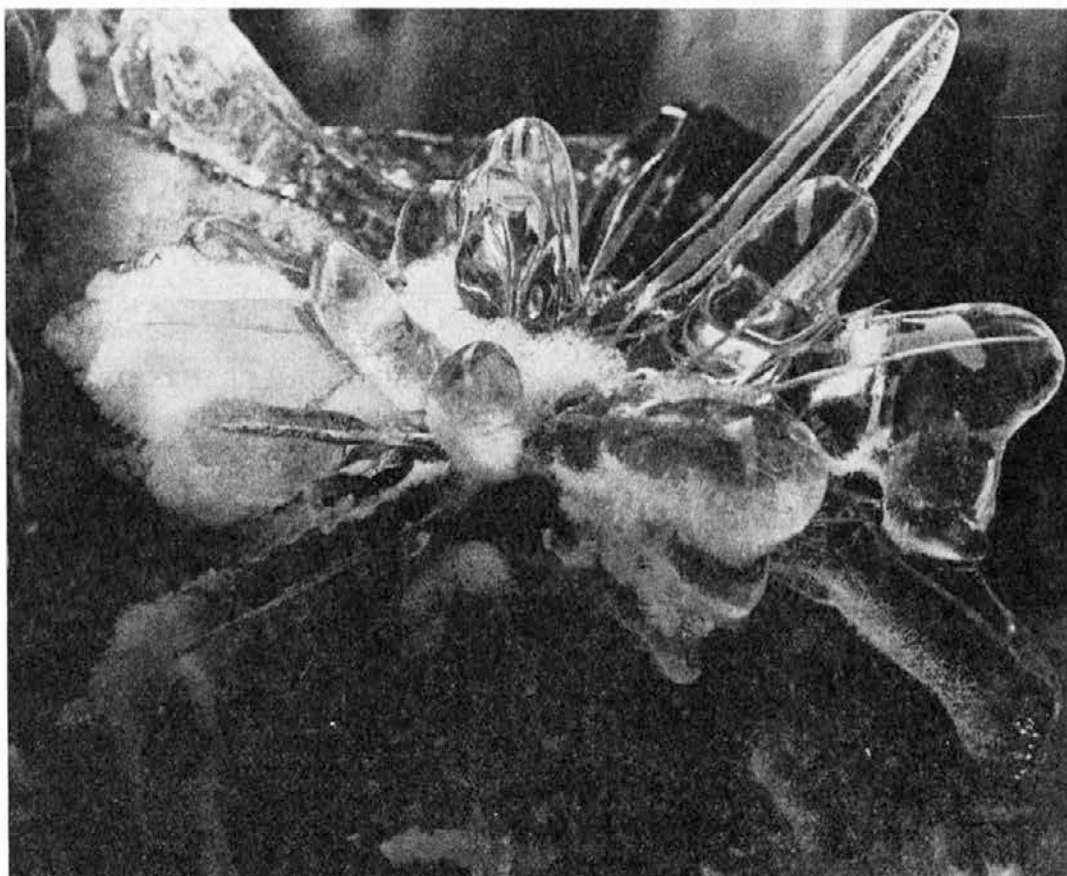
Le tako bomo dokazali, da je ZSMS ob idejnem vodstvu ZKJ tista najrevolucionarnejša sila v naši družbi, ki je sposobna nositi breme odgovornosti za usodo našega samoupravnega socialističnega sistema.

Rudi Mlinar

Organiziranost in delovanje KMD v občini Ravne

Osnovna celica v mladinski organizaciji je osnovna organizacija, ki se ustanavlja v vseh sredinah, kjer je za njeno ustanovitev zainteresirano več kot deset mladih ljudi.

Vstop v ZSMS temelji na prostovoljni bazi, kar daje možnost, da je delo OO in celotne mladine še enotnejše. OO ZSM, ki delujejo po posameznih področjih, se združujejo v

Ledeni metulj

področne konference pri OK ZSM Ravne, v okviru te deluje tudi konferenca mladih delavcev (KMD), ki združuje trideset OO ZSM in šteje 1230/1437 mladih. OO se združujejo v KMD po delegatskem principu, ki ima svoje predsedstvo kot njihov izvršilni organ, ki je dolžan sprejeti naloge in obveznosti izvrševati ter jih vnašati v delo mladih v OO — tako je tudi tu prisotno načelo demokratičnega centralizma.

Kot je že omenjeno, je v OKMD Ravne združenih 30 OO, v katere je vključenih 1230 mladih. Koliko smo bili uspešni pri organiziranju mladih delavcev, nam povedo podatki, da je leta 1973 obstajalo 11 aktivov mladih delavcev, katerih število se je leto kasneje, to je 1974, leta povečalo na 14, ki pa so se še isto leto preimenovali v OO ZSMS. Zelo vzpodbudno je to, da smo v štirih letih po 9. kongresu ZSMS uspeli povečati število OO kar za 100%, leta 1976 na 28 in 1978 na 30 OO ZSMS, ki združujejo 1230 delavcev. Vendar, če vse to primerjamo s podatkom, da je samo v Železarni Ravne 1600 mladih, starih do 27 let, to ni najbolj vzpodbudno, še posebej pa ne zato, ker praksa kaže, da je 50% OO neaktivnih, da njihovo delo ni organizirano — je forumsko in obstaja le na papirju. Jasno nam je, da bi se morali v vrstah KMD izgrajevati in kaliti bodoči člani — mlade moči za delo v samoupravnih organih in DPO. Vendar vemo, da so mladi še vedno premalo vključeni v družbenopolitično in samoupravno delo, čeprav jih iz dneva v dan pestijo novi in novi problemi, ki včasih niso majhni in so sila boleči — npr. stanovanjska problematika. Tako smo ob analizi dela v preteklem mandatnem obdobju in ob primerjavi trenutnega stanja tik pred iztekom le-tega prišli do nekaterih zaključkov. Sigurno je, da smo še vse premalo delali na področju izobraževanja, in to predvsem idejnopolitičnega, kajti tako kot delo na delovnem mestu je nujno potrebno tudi določeno znanje za dobro delo v samoupravljanju kot samoupravljalcem in pa za delo na družbeno političnem področju, takšnega znanja pa ni nikdar preveč. Prav tako vse premalo poznamo statut ZSMS in z njim vse spremljajoče akte, v katerih so smernice in izhodišča za način in vsebino našega dela, in če dodamo še marsikje prisotno forumsko delovanje, lahko opazimo, kako vse skupaj vpliva na to, da se najraje lotevamo nalog s področja športa, pripravljamo proslave in izvedemo še kako kulturno akcijo, kar pa nam navsezadnje ne daje tistega pravega zadovoljstva, ko opazimo, da smo bili vseeno potisnjeni na stran — ob rob najvažnejših dogajanj v družbi, v naši sredini. Da bi naše delo bilo res vsebinsko, je nujno spremeniti tudi način obveščanja, ki mora ustrezati naši sredini, ne pa, da OO zasujemo s kupi gradiv, s katerimi si ne znajo dosti kaj pomagati. Prav tako se v OO premalo poslužujemo najenostavnejše oblike informiranja našega članstva, to je oglasnih desk. Poglavlje zase so tudi programi dela, v katerih se večkrat pojavljajo težnje posameznikov ali pa se oblikujejo po nekakšnih vzorcih, kar nam onemogoča, da bi programi dela bili res odraz hotenj in želja celega članstva OO ZSM. Med mladimi je velikokrat prisotna tudi miselnost, da ne moremo uspeti zato, ker smo mladi. To bi

naj pomenilo nezrelost, neznanje, neizkušenost in to je včasih lahko velika ovira, ki ruši našo aktivnost.

Jasno nam je, da mora biti jedro — vsebina dela OO v tozid oziroma DO v prvi vrsti na področju družbenoekonomskih odnosov in samoupravljanja. Dobro delo na tem področju pa bo uspešno le, če bomo odpravili vse slabosti in napake pri našem dosedanjem delu. Prav v zadnjem času so se v nekaterih OO že pokazali prvi vidni rezultati, ki nikakor niso majhni, kajti opaziti je, da so v teh sredinah res povsod prisotni ter da vsebinsko in konstruktivno delujejo na področju DEO in samoupravljanja.

Naloga KMD ter OK ZSM je, da v okviru predkongresnih dejavnosti tako delo vzpodbujata predvsem v obliki obiskov po OO ZSM, ki so se vdosedanji praksi dobro pokazali in na tak način usmerjata delo v OO.

Posebno pozornost bomo morali posvetiti v tem trenutku kadrovski politiki, kajti prav za ZSMS je značilno, da prihaja do pogostih kadrovskih sprememb. Potrebno je opozoriti na napako, ki se pojavlja v vseh sredinah v naši občini, ko mladim skorajda že onemogočimo delati, ker jim naložimo cel kup zadolžitvev in s tem tudi funkcij ali pa dovolimo, da nam vse sposobne enostavno ukradejo ostale subjektivne sile, sami pa tako ostanemo brez potrebnega kadra.

Prav tako se moramo mladi tesneje povezati s študenti, dijaki in učenci v gospodarstvu, ki se morajo že za časa svojega študija bolje seznaniti z razvojem, proizvodnjo, samoupravnim in družbenopolitičnim življenjem v delovni organizaciji. Da bi to izvedli, pa bo treba začeti ustanavljati aktiv štipendistov v vseh delovnih organizacijah, kjer so zato pogoji. Pridobitev za mlade delavce bo tudi v tem, da se bodo lahko štipendisti ob vstopu v delovno razmerje že takoj aktivno vključili v njihove sredine.

Velik potencial mladih moči je še skrit v mladih komunistih, do katerih še do sedaj nismo našli najboljših poti, da bi jih pritegnili k delu OO. Iz statutarnih in kongresnih načel ZK je jasno, da mora vsak komunist predvsem delovati v sredini, iz katere izhaja; v tem primeru OO ZSM. Naša naloga pa je, da to mlademu komunistu skupaj z OO ZK tudi povemo.

VLOGA MLADIH V ZDRUŽENEM DELU

Naša družba zahteva od dobrega delavca, da je tudi dober samoupravljalca. Soodločati moramo o razvoju delovne organizacije, o njenih planih nadaljnjega uspešnega delovanja in ustvarjanja čim večjega dohodka. Vendar mladi še vedno opažamo, da zahtevajo od nas organiziranje izletov, športnih tekmovanj in zabavnih srečanj, kar pa ne more in ne sme biti bistvo udejstvovanja in delovanja mladince. Lotevati se moramo reševanja družbenih problemov in se obenem izobraževati ter graditi v subjekte naše družbene stvarnosti. Mladim mogoče res manjka delovnih navad, vendar se moramo vsi skupaj zavedati, da nam ne sme biti vseeno, kdo in kako bo nadaljeval naše delo, kako se bo v življenju čez nekaj let počutil današnji mladinec. Da-

našnja mladina zrelo gleda na dogajanja in zato ne smemo prešernosti ter mladosti jemati kot povod za kritiko.

Čeprav lahko danes ocenimo, da so mladi res prisotni v vseh organih samoupravljanja v tozid ali DO, moramo povedati, da je to včasih le želeni odstotek, oziroma število. Pred nami je naloga, ko moramo delo samoupravnih organov vključiti čim več mladih, vendar nikakor ne smemo pri tem pozabiti na to, da jih bomo za tako delo tudi primerno oborožili, jim omogočili, da pridobijo tisto znanje, ki je za to potrebno, da se bomo res lahko vsebinsko lotevali reševanja posameznih problemov.

MLADI V SIS

Povezanost mladih v samoupravne delegatske organe v krajevnih skupnostih ni zadovoljiva, saj v nekaterih organih mladih sploh ni. Na mestu je ocena, da se mladi ne vključujejo dovolj aktivno v delegatski skupščinski sistem, saj je npr. v delegaciji za skupščino občine ali v SIS le do 20% mladih. Po izteku volitev v letošnjem letu bo ocena verjetno boljša, vendar nam ne bi smela biti merilo številk, ampak akcijska in vsebinska vključenost mladih v celotnem skupščinskem sistemu. Tu velja predvsem opozoriti na najšibkejši del v verigi samoupravljanja — INFORMIRANJE, ki večini ni dostopno niti po obliki niti po vsebini, čeprav nam je jasno, da je obveščenost pogoj za sprožitev aktivnosti posameznika ali cele skupine. Zato moramo mladince pravilno usmeriti, ga usposobiti in mu svetovati, tako da bo njegovo življenje vsebinsko plodno in delo ustvarjalno.

MLADI O SODELOVANJU MED DPO

V današnjem trenutku našega samoupravnega socialističnega sistema je veliko političnih nalog takih, ki so in tudi morajo biti skupnega pomena za vse DPO. Pri tem je nujno, da prevladuje znotraj DPO načelo dogovarjanja in usklajevanja na vseh področjih delovanja, saj je le s takim načinom dela možno preprečiti dvotirnost delovanja, ponavljanje istih problemov in razbijanje socialističnih sil, kakor tudi izgubo časa, ki v današnjem tempu razvoja igra pomembno vlogo. V preteklem mandatnem obdobju je sicer bilo ob sprejemanju važnih dokumentov prisotno načelo enotnega nastopanja, vendar se tega v večji meri nismo najbolj držali. Vseskozi smo govorili o uskladitvi programov, a do dokončne uskladitve ni prišlo. In tako se še vedno, razen pri nekaterih — lahko bi rekli izjemah, trudimo in mučimo se vsak po svoje ter postavljamo različne roke za izvedbo posameznih — istih nalog. Da je slika takšna, je večkrat krivo tudi furomsko delo in slaba obveščenost — informiranje celotnega članstva o delovanju DPO. Vsi ti pojavi so bili bolj ali manj prisotni tako v ZSM kakor tudi o ostalih DPO — ZS in ZK, to velja tako za OO kot tudi za vse oblike občinske organiziranosti vseh.

Ena najpomembnejših nalog v tem obdobju je bila prav gotovo v okviru razprave, sprejemanja in uresničevanja zakona o združenem delu, kjer bi morali zares tesno sodelovati predvsem ZS, ZK in ZSM. Jasno je, da je bila to akcija, kjer je bil vključen

zares širok krog delovnih ljudi, a kljub temu lahko zaključimo, da nismo bili dovolj enotni in povezani, da ZSM ni tako aktivno sodelovala, kot bi morala. Prav zato tudi rezultati niso takšni, kot smo si jih želeli, saj ZZD še večini delavcev ni dovolj jasen — razumljiv, čeprav vsak dan govorimo o njem. Vse to pa je verjetno tudi posledica pomanjkanja poglobljenih razprav v okviru tozda.

Vendar je treba poudariti, da se stanje na teh področjih v zadnjem letu 1977 ter predvsem v začetku letošnjega leta izboljšuje, in to najbolj v tozidih, se pravi v osnovnih organizacijah. Čutiti je nujnost tesnejše povezanosti z ZS, kajti začeli smo se zavedati, da so mladi delavci, člani ZSM, tudi sestavni del članstva OOS. Tako so bile izvedene prve skupne akcije, kjer se je angažiral širši krog v obeh organizacijah, ki so pokazale dobre rezultate. Predvsem v naši največji delovni organizaciji Železarni Ravne lahko rečemo, da se člani ZSM po svojih močeh in sposobnostih vključujejo v delo sindikata, le-ta pa prisluhne tudi problemom v vrstah ZSM. Rezultat takšnega dela je, da je že precej mladih prav s pomočjo sindikata končalo razne oblike izobraževanja (dvomesečni politični tečaji), skorajda v večini primerov pa se vedno bolj pomlajuje tudi kadrovske sestavi IO OOS. Temu vzporedno pa se preslabo sliši utrip organiziranih komunistov OO ZK v tozidih. Kljub temu, da so posamezni komunisti v večini primerov skorajda preobremenjeni, pa je treba opozoriti, da je še veliko članov ZK, ki jim je delo v ZSM popolnoma tuje in se nalogam v mladinski organizaciji izmikajo. Nezdrav pojav je prav tako tudi preobremenjevanje sposobnih mladincev in popolno odtujitev teh mladinskih organizacij od drugih subjektivnih sil, tako da OO ZSM ostanejo brez potrebnega kadra.

V povezovanju na občinskem nivoju bi lahko ugodno ocenili sodelovanje — pravzaprav pomoč ZS, ki je ob izredno neugodnih materialnih pogojih OK ZSM priskočila na pomoč s sredstvi za organiziranje raznih oblik izobraževanja, ki jih drugače ne bi mogli izvesti. Slabo smo sodelovali v okviru vseh DPO pri raznih akcijah in nalogah ter reševanju problemov širšega družbenega pomena oziroma se pogovarjali o vsebini le-teh in je tako na tem nivoju organiziranja potrebno veliko več naporov, razumevanja ter dela, tako vsebinskega kakor tudi akcijskega.

Franjo Miklave

V snegu po Vorančevi poti

V kulturno akcijo Prežihovih dnevo, ki so bili posvečeni trem velikanom slovenske umetnosti, smo se taborniki odreda Koroških jeklarjev vključili z enodnevnim pohodom »Po Vorančevi poti«. Pohoda pa se nismo udeležili le taborniki, temveč smo k sodelovanju povabili še pionirje obeh osnovnih šol, člane TVD Partizan, mladince Gimnazije ter Šolskega centra, ZB Ravne in ostale organizacije, ki so se našemu vabilu z veseljem odzvale.

Šopek nageljnov za Vorančevo vdovo

Vreme nam na dan pohoda ni bilo najbolj naklonjeno, saj nas je od Preškega vrha naprej spremljal sneg. Kljub vsemu pa nismo prenehali in smo začrtano pot prehodili.

Pohod smo začeli v parku telesne kulture, kjer nam je spregovoril dr. Sušnik. Nato smo po Prežihovi ulici nadaljevali pot na Preški vrh mimo Jovanovićeve skulpture do hiše, kjer smo pozdravili Vorančevo ženo. Pot smo nadaljevali do Šrotneka, mimo Ivarčkega jezera do Kogovnika in na-

prej do Tonija. Tu smo se spustili v kanjon Hotuljščice in naprej h Kotniku ter na Rimski vrelec. Naša zadnja postojanka je bilo hotuljsko pokopališče, kjer je Voranec pokopan.

Na vseh postojankah smo imeli krajše razlage o Prežihovem življenju in delu. Pozabili pa nismo niti na njegova dela, saj smo pripravili krajše odlomke iz njih. Tako smo v resnici povezali fiz-s kulturo.

Milan Franc

Po poteh legendarne XIV. divizije

Pohod »po poteh XIV. divizije« je tradicionalna in ena najbolj množičnih akcij OK ZSM Slovenj Gradec na področju negovanja revolucionarnih tradicij NOB. In tako je bilo tudi letos v zadnjih dneh februarja, ko so kraji, kjer so trije bataljoni XIV. divizije prebijali na Pohorje, spet ponudila svoja zasnežena pota, gozdne previse in skrite globače nekdanjih borcev, mladini, tabornikom (ti so bili najštevilnejši) pa pripadnikom teritorialnih enot in enot JLA. Zbrala se je res pisana družina pohodnikov, ki so krepko presegli število sto na tem vsakoletnem pohodu, tokrat že desetem zapovrstjo in hkrati tudi jubilejnem.

Zato ni nič čudnega, če lahko rečemo, da so kraji in ljudje dobesedno živeli z mladimi Pri spominskem obeležju v Spodnjem Doliču, kjer so se prebili trije bataljoni divizije skozi nemški obroč na cesti Dolič — Lošperk, so se rojevala poznanstva, soočena s tistim legendarnim 18. februarja pred 34. leti, s spoznanjem, da sneg tistega februarja ne kopni...

Mladi smo na tem pohodu spoznavali kraje in ljudi, ki so pred več kot 30 leti nadvse gostoljubno sprejeli borce, ki so imeli do svojega odhoda na Štajersko za sabo že nešteto zmag in bojev, bili so izkušeni in prežeti z veliko mero poguma. Us-

tanovljena je bila 16. julija, 20. julija pa jo je vrhovni štab imenoval XIV. divizija. Na pohod je krenila iz Suhorja v Beli krajini. V njeni sestavi sta bili najprej Tomšičeva in Šercerjeva brigada. Pohod štirinajste in njeni boji so imeli v zavesti slovenskega partizana posebno mesto. Po vojni je postala legenda o junaškem boju in zmagah ter o nadčloveških naporih, ki so jih borci premagovali na tej dolgi poti. Prehodila je več kot petsto kilometrov dolgo pot, pretežno v sneženih metežih, ob slabi hrani. Položaje so branili vztrajno, preboje pa so dosegali z juriši. In prav zato je obujanje spomina na borbe in zmag še toliko bolj svetlo in častno.

Začetek pohoda je bil pri spominskem obeležju v Spodnjem Doliču. Najprej je sekretar OK ZSM orisal namen in pomen pohoda ter važnejše pomnike naše slavne preteklosti na tem pohodu, ob katerih se bomo ustavljali. Tu je bila formirana tudi naša pohodna enota, imenovana Šercerjeva, ki so jo sestavljali mladi iz Dravograda, Slovenj Gradca in obmejne enote garnizona Dravograd. Od tod je brigada krenila na Ošlakovo domačijo v Tolsti vrh nad Mislino. Tod smo se prebijali na Pohorje. Sedanji gospodar je mladim rad pripovedoval o takratnih dogodkih in naporih, ki

so jih premagovali borci po globokem snegu. Vprašanj je bilo toliko, da na vsa ni bilo mogoče odgovoriti. Vedeti smo hoteli pa čim več.

Od Ošlaka smo krenili proti Kranjčevi domačiji čez Brešarjevo planino in proti večeru prišli v Mislinjski jarek, kjer je bila zaključena faza pohoda prvega dne. V avli nekdanje šole je bil miting, ki so se ga udeležili poleg množice domačinov tudi predstavniki DPO ter teritorialnih enot, mladinci osn. šole »Rada Iršiča« iz Mislinje pa so pripravili kratek recital.

Drugi dan smo krenili proti Ramšaku, Čankarju, Strmčniku, Karbunu..., torej od ene do druge partizanske pohorske domačije in potem naprej do Šmartnega, kjer je bil tudi zaključek pohoda. Tu je navzočim spregovoril in jim živo prikazal, pa čeprav samo kanček, iz obširnega mozaika legendarne štirinajste ravnatelj muzeja ljudske revolucije iz Slovenj Gradca, Fer-

do Fišer — Mojka. Zvrstili so se tudi številne recitacije tamkajšnjih mladincev. Tako kot nekdanj borcev nista zlomila ne mraz ne sneg, tako tudi pohodne enote močno sneženje in neurje ni prestrašilo.

Omenim naj še to, da je med pohodom komisija za obveščanje in propagando pri OK ZSM Slovenj Gradec izdala tudi glasilo »GLAS SVOBODE«; list s tem imenom je namreč tiskala partizanska tiskarna Sova v Mislinjskem jarku jeseni 1944.

Pohod je za nami in razhajali smo se bogatejši za mnogo novih spoznanj in trajnejših prijateljstev. In ne nazadnje, pohod postaja iz leta v leto kvalitetnejši, iz leta v leto se ga udeležuje več mladih. To pa je tudi dokaz več, da mladi nadaljujemo s svetlimi tradicijami in pridobitvami NOB, hkrati pa je tudi najlepše priznanje in poklon, ki smo ga s svojo udeležbo na tem pohodu dali legendarni XIV. diviziji.

Silvo Jaš

NOVIM USPEHOM NAPROTI

Verjetno bi med nami težko našli mladega človeka, ki se ne bi spominjal velikih uspehov, ki jih je v preteklem letu dosegla mladinska delovna brigada »Prežihov Voranc« na republiški delovni akciji »Slovenske gorice 77«. Naša brigada je štela petdeset članov, osvojila pa je vsa možna priznanja. Menim, da ne bo napak, če se jih še enkrat spomnimo: priznanji na udarna dneva, priznanje za interesne dejavnosti, 16 udeležencev naše brigade je bilo udarnikov, prejeli so še mnoga posebna priznanja, poleg tega pa so postali še udarna brigada in kot krono priznanj prejeli trak akcije. In ko se pripravljamo na letošnje delovne akcije, stoje med nami še večji cilji, večje odgovornosti.

V OK ZSM Ravne že tečejo priprave na letošnje delovne akcije, prvenstveno lokalne, pa občinske, republiške in zvezne. Evidentiranje teče v vseh sredinah delovanja mladih, zaključeno pa mora biti najkasneje do 5. aprila 1978. Interesenti se lahko prijavijo v svoji OO, družbeni organizaciji ali društvu ali direktno na OK ZSM. Poudariti je treba, da se bodo letos mladinci iz naše občine udeležili izključno zveznih delovnih akcij, ne pa tudi republiških. Ta možnost jih je doletela predvsem po zaslugi uspehov, ki jih je dosegla brigada »Prežihov Voranc« lani. Iz naše regije se bodo zveznih akcij udeležili še mladi iz občine Radlje, ki že ves čas dosega na področju delovnih akcij izjemne uspehe. Na zvezno delovno akcijo bo odpotovala tudi MDB iz Slovenj Gradca.

Na zahtevne naloge, ki bodo čakale mlade brigadirje, se bo treba dobro pripraviti in ravno v ta namen bo organiziranih precej lokalnih delovnih akcij ureditev parka telesne kulture. Sicer pa bodo akcije potekale tudi znotraj OO, v krajevnih skupnostih, na šolah...

Težavnostna stopnja na zveznih delovnih akcijah je višja kot na republiških, zato je zaželeno, da se jih udeležijo dobri mladinci, ki imajo tudi že izkušnje vsaj z republiških akcij. Zdaj pa še pogledimo, katerih MDA se bodo letos udeležili pogumni bri-

gadirji, ki se bodo prijavili v naši občini: zvezna MDA ŠAMAC — SARAJEVO. V sklopu krog bratstva in enotnosti (10 občin) se je bo iz naše občine udeležilo deset mladincev. Prav toliko iz vsake od preostalih pobratenih občin. Teh sto mladincev bo torej predstavljalo brigado »Bratstva in enotnosti«, naša udeležba na tej MDA bo od 3.—31. maja.

Od 26. junija do 16. julija se bo petdeset mladincev udeležilo zvezne MDA Suha krajina. Od 1. do 30. novembra pa bo na zvezni MDA Šamac-Sarajevo delalo skupno z mladimi iz vseh koroških občin 25 mladincev z Raven.

Zdaj pa še nekaj besed o pripravi na te odgovorne akcije. Predvsem je treba poskrbeti, da bodo ključne funkcije pri organiziranju in pripravi brigad prevzeli lanski brigadirji ter da se bodo udeležili tudi letošnjih in predvsem spodbudili vse vas, ki se še niste odločili. Povsem razumljivo je, da vas mika poskusiti to težko, delovno brigadirsko življenje. Trema je tu povsem odveč, kar prijavite se! Mnogo stvari boste dobili v zameno za žulje. Stari brigadirski mački pravijo, da jim še na misel ne pride, da bi kako leto ne šli na akcijo. Delo — prijateljstvo in še mnogo privlačnih stvari, pravijo. Preden se bodo akcije začele, je treba precej stvari opraviti že kar doma. Konstituirati je treba brigade, izvoliti njene organe, sklicati najmanj tri brigadirske konference, opraviti zdravniške preglede, pripraviti programe za vse vrste interesnih dejavnosti, ki tečejo v brigadah in verjetno vseh zadolžitev še nismo našli. Vsaka brigada, ki bo odšla na kako MDA iz naše občine, bo seveda nosila tudi svoje ime, imela pa bo tudi vse potrebne »rekvizite« (zastavo, ipd.)

Na koncu tega informativnega zapisa še nekaj besed o enoviti brigadi »Bratstvo in enotnost«. To brigado vsako leto organizira občina, ki je bila leto predtem gostitelj srečanja Bratstvo in enotnost. Lani je bila to Bosanska Dubica, leto prej občina Varvarim. Tega leta se je brigada pod že znanim imenom udeležila ORA Sisak 76, ki jo

je organizirala Garešnica. Kot že veste, bo letošnje srečanje potekalo v naši občini in seveda bo priprava brigade za naslednje leto tudi naša dolžnost. Izpolniti bomo morali naslednje pogoje: akcija mora biti zvezna in v naši republiki. MDA zveznega značaja v republiki pa so Posočje, Suha krajina in Kozjansko.

Mladi brigadirji s svojim delom vsako leto družbi prinesejo precej koristi, spoznajo pomen prijateljstva, ki se tam razplete, pomen življenja, ki jih kali. Mnogo mladih je že obleklo brigadirske uniforme in vsi so si enotni v želji, da bi še kdaj bili brigadirji. Mar vas ne mika poskusiti, kaj je v delu tako privlačnega? M. V.

Nočni pohod mladih SGV

Komisija za SLO in DS pri OO ZSM SGV je organizirala konec februarja nočni orientacijski pohod na Naravske ledine. Izpred Doma železarjev na Čečovu je v izredno slabem vremenu odšlo 11 mladincev iz naše osnovne organizacije. Pot nas je vodila mimo Smučarske koče do Naravskih ledin, kjer nas je čakala topla večerja in prenočišče. Naslednji dan smo organizirali strelsko tekmovanje z zračno puško. Zmagal je Sekolovnik Ferdo pred Francem Šobom ter Petrom Šumnikom.

Nato smo se podali na pot proti Ivarčemu jezeru, kjer smo organizirali tekmovanje v sankanju. Na njem je zmagal Marjan Gorenšek, drugi je bil Martin Pevnik, tretji pa Ivan Matjašec.

Vsekakor je naš pohod v celoti uspel, čeprav številčno ni bil najboljši. Sigurno pa je, da tako delovanje še krepí tovarištvo med nami — mladimi.

Srečko Felkar

MISLI

Cena za radovednost je — enako kot cena za ljubezen — vedno previsoka.

Če se dolgočasimo med svojim delom, to pomeni, da ga slabo opravljamo.

Niso časi slabi, temveč človek.

Proti težavam se človek bojuje s pametjo, ne s solzami.

Ni težko biti dober, težko je biti pravičen.

Če želite, da bi o vas dobro govorili — umrite!

Tudi bedak dela po svojem prepričanju.

Dvom o sebi je prvi znak inteligence.

Uredniški odbor sestavljajo Jože Pačnik, Marjana Volmajer, Rudi Mlinar, Franjo Miklavc, Silvo Jaš ter Vida Gregor, ki je odgovorna tudi za vsebino Mladega fužinarja.

*

Vse sodelavce »Mladega fužinarja« prosimo, da v bodoče oddajajo svoje prispevke v mladinski sobi do vsakega prvega v mesecu.

Organizirano letovanje in družbena prehrana

S seje odbora za družbeni standard in stanovanjske zadeve

Odbor za družbeni standard in stanovanjske zadeve pri delavskem svetu Železarn Ravne je 11. sejo, ki je bila 13. marca letos, posvetil zlasti vprašanju letovanja naših delavcev v letošnjem letu in problematiki družbene prehrane, ki je še vedno zelo aktualna, čeprav je bilo z ustanovitvijo TOZD družbeni standard na tem področju že precej narejenega.

Razen že običajnega letovanja v počitniškem domu v Portorožu in v počitniških domovih drugih delovnih organizacij SOZD Slovenskih železarn smo letos pristopili tudi k organiziranju drugih oblik letovanja. V TOZD družbeni standard je formirano delovno mesto referenta za letovanja in izletništvo. Prva pomembna akcija je organiziranje letovanja prek kapacitet, ki jih bomo zakupili oziroma organizirali prek turistične jugoslovanske borze v Sarajevu. Na ta način stopamo v direktne aranžmaje brez posrednikov, agencij. Seveda bomo prek tega referata v družbenem standardu nudili tudi turistične »pakete« prek določenih agencij in pri tem iskali najugodnejše ponudbe. Našim delavcem bo tako prihranjeno mnogo individualnega iskanja, o možnostih letovanja in o izletih doma ter v tujino, se bodo lahko seznanili kar v delovni organizaciji. Seveda v letošnjem letu zaradi objektivnih ovir in še določenega nezaupanja mnogih delavcev ne bomo uspeli realizirati nekaterih bolj ambicioznih načrtov, v prihodnjih letih pa bo to zanesljivo mogoče uresničiti.

Meseca februarja je TOZD družbeni standard izdal anketo za letovanje preko turistične borze v Sarajevu. Odziv na anketo je bil nepričakovano velik. V drugi fazi se je dokončno in nepreklicno prijavilo 143 delavcev, kar pomeni skupaj z njihovimi družinskimi člani oziroma drugimi interesi, ki bodo skupaj z njimi v tem aranžmaju letovali, okrog 440 ljudi. Za začetek, kar dejansko letošnja akcija je, je to že precej. Kolikor bodo vsi ti z uslugami organizacije zadovoljni, bo naslednje leto odziv večji.

V vsakem primeru pa bi se vsi zaposleni v železarni verjetno radi odločali za najrazličnejše oblike letnega in zimskega oddiha, kolikor bi bilo vprašanje regresa tako urejeno, da bi bil delavec v celoti izplačan, ti pa bi potem plačali polno ekonomsko ceno. Zaenkrat regresov še nimamo tako urejenih niti samoupravno niti tega ne dopuščajo ustrezni sporazumi in dogovori na širših političnih nivojih. Regres v sedanji obliki pa je tako ali tako sporen. Republiški sindikati se namreč zavzemajo, da bi v perspektivi prešli na regresirane regrese, kar v praksi pomeni, da bi delavec v skladu z njegovim osebnim dohodkom dobil višji regres, delavec z višjim dohodkom pa nižjega ali pa sploh ne. Tako se dejansko zastavlja generalno vprašanje funkcije regresa, ki bo verjetno sčasoma sploh odpadel. Vprašljivo je tudi, koliko bo kakršenkoli re-

gres, v perspektivi, skladen s principi nagrajevanja po rezultatih dela, ki se bodo morali vse bolj in čimprej uveljaviti.

Da bi lahko TOZD družbeni standard zakupil ustrezno število ležišč na borzi, ki je bila v Sarajevu med 14. in 17. 3. 1978, so bila potrebna določena sredstva, ki pa jih ta tozid nima. V bistvu gre za kreditiranje naših delavcev, ki bodo na ta način letovali, za vsoto približno 68 starih milijonov. Obročno odplačevanje je seveda pogoj za množičen odziv. Ob tem pa nastaja določen razkorak, saj je treba za kupljene kapacitete takoj plačati. Pri kreditiranju nastaja seveda tudi določen rizik za obe strani. Da bi lahko akcijo zadovoljivo, v skupnem interesu izvedli, je odbor na tej seji sklenil, da se lahko del združenih sredstev regresa začasno uporabi za nakup kapacitet letovanja za delavce železarn na jugoslovanski turistični borzi v Sarajevu. Ob tem je bilo še sklenjeno, da je družbeni standard dolžan zbrati prijave tistih, ki so se odločili za tovrstno letovanje in odboru za družbeni standard ter delovni skupnosti za finance predložiti točen seznam, na osnovi katerega se ugotovi višina potrebnih sredstev.

Delavec, ki se je prijavil za letovanje, podpiše posebno izjavo, s katero soglaša, da se sredstva regresa, ki mu sicer pripadajo, uporabijo kot plačilo akontacije. Obveže se tudi, da bo ostanek sredstev obvezno plačal od svojih rednih osebnih dohodkov v šestih enakomernih obrokih, prvi obrok 15. 4. 78. Ostanek bo poravnal v enkratnem znesku pred nastopom letovanja. Na ta način delovna organizacija dejansko ne nosi posebnega rizika glede financiranja, neka resnost in samodisciplina pa je pri tem, ko se odločamo za take ali podobne načine letovanja vsekakor potrebna. Normalno je, da lahko pride tudi do odstopa, za kar pa morajo biti opravičljive okoliščine.

Odbor za družbeni standard je na tej seji še zlasti spregovoril o nekaterih vprašanjih v zvezi z malico, ki še vedno niso rešena. Potrdil je pogodbo o dobavljanju toplih in hladnih jedil med Turističnim in proizvodnim podjetjem Merx, gostinstvo Ravne in TOZD družbeni standard Železarn Ravne na osnovi predhodnih razgovorov in potem, ko je bilo potrebno rešiti mnoge probleme, stare že več let. Pri sestavi te pogodbe so upoštevani določeni sklepi in stališča odbora za družbeni standard kot tudi drugih forumov.

Po pogodbi se Merx še nadalje zavezuje oskrbovati delavce temeljnih organizacij in delovnih skupnosti Železarn Ravne s toplimi in hladnimi jedili v vseh razdeljevalnicah hrane v obratih družbene prehrane. Poprečna kalorična vrednost toplega in hladnega obroka mora znašati 950 kalorij ob pravilnem razmerju sestave beljakovin, ogljikovih hidratov in maščob. Ta določba je še zlasti pomembna, saj lahko višino kalorij dosežemo tudi z manj kvalitetnimi živili, kar je bil dos-

lej večkrat primer. Višina in razmerje kolorij in s tem v zvezi kvaliteta živil se upošteva pri izdelavi jedilnika, ki ga za mesec dni vnaprej izdelava in za mesec dni vnaprej objavi TOZD družbeni standard. Jedilnik potrjuje potrošniški svet železarn. Vsaka sprememba jedilnika s strani Merxa mora biti tehtno obrazložena in dana v potrditev TOZD družbeni standard vsaj tri dni pred spremembo, v izrednih primerih en dan pred spremembo. Sprememba mora biti pisмено objavljena v vseh razdeljevalnicah hrane v železarni.

Družbeni standard plačuje Merxu število dostavljenih obrokov na osnovi blokov, ki jih predloži Merx, s tem da bomo priznali plačilo samo tistih blokov, ki se bodo ujemali z ustreznim datumom. To pomeni, da mora Merx sprejete bloke dnevno oddajati. Bloki morajo biti vsak mesec druge barve ter označeni s serijsko številko in datumom izdaje. Delavec lahko dobi malico na blok samo za dan, ki ustreza datumu na bloku. V izrednih primerih mora družbeni standard pisмено sporočiti spremembo. Izjema so vratarji, ki lahko jemljejo malico za pet ali več dni skupaj.

Pri ceni malice se upošteva odnos med materialnimi stroški in ostalimi stroški v razmerju 67 : 33.

Najnižja vrednost malice je lahko 80 % od materialne vrednosti malice. Cena malice je trenutno določena v višini 16 din, enkrat na leto, meseca julija pa se preveri višina cena malice. V primeru, da pride do spremembe cene, je potrebno skleniti aneks k pogodbi. Ceno malice potrjuje odbor za družbeni standard in stanovanjske zadeve na predlog TOZD družbeni standard Ravne.

S pogodbo so dogovorjena kontrola kvalitete in količine obrokov, ki jo opravlja družbeni standard, vprašanje razporeditve stroškov in ukrepov, kolikor pride do kršitve pogodbe. V pogodbi je tudi delno opredeljena pristojnost potrošniškega sveta, sicer pa je v pripravi samoupravni splošni akt, ki bo vprašanja regresiranja, uporabe blokov in vsa ostala vprašanja v zvezi z družbeno prehrano, vključno z delovanjem potrošniškega sveta, podrobno opredelil.

Odbor je tokrat ponovno spregovoril tudi o pravilnosti uporabljanja blokov za družbeno prehrano in o redu oziroma neredu, ki se pojavlja, ker se mnogi delavci ne držijo razporeda, v kateri je jedilnici malic v katerem času morajo malicati. Zaradi tega zlasti v stari jedilnici malic čisto zmanjkuje. Prav tako je bilo ugotovljeno, da mnogi delavci ne oddajo blokov,

PRIZNANJE INDUSTRIJSKIM NOŽEM

ACM
AMERICAN CUSTOM METALS CO., INC.
1985 Grand Avenue / Cincinnati, Ohio 45214 / Area Code 513-251-2730
Cable Address: Bureau TWX 910 481 2100

MARCH 3, 1978

ZELEZARNA RAVNE
62390 RAVNE NA KOROŠKEM
SLOVENIJA, YUGOSLAVIA

ATTENTION: ALOJZ KNEZ

DEAR SIR:

I HAVE JUST REVIEWED A RECENT SHIPMENT WE HAVE RECEIVED FROM YOUR KNIFE FACTORY AND INSPECTED A FEW PAPER KNIVES. I WOULD LIKE TO CONGRATULATE YOU ON THE HIGH QUALITY OF PACKAGING AND FINISHING OF OUR PAPER TRIMMER KNIVES. THE PAPER KNIFE BOARDS, BOLTS, PACKAGING AND POLISH ON THE KNIVES IS EXCELLENT!

CORDIALLY YOURS,

AMERICAN CUSTOM METALS CO., INC.

O. CRAIG UNDERHILL
VICE PRESIDENT - SALES

CU/LM

Objavljamo pismo firme American Custom Metals Co. Inc. Cincinnati, ZDA, ki je naš največji kupec industrijskih nožev:

Pravkar sem pregledal zadnjo pošiljko, ki smo jo prejeli od vašega obrata industrijskih nožev ter prekontroliral nekaj nožev za papir. Cestitam vam za visoko kvaliteto pakiranja in končno obdelavo vaših nožev. Podložke, vijaki, embalaža in končno brušenje je resnično odlično!

O. Craig Underhill — Vice President — Sales

Takšne pohvale naših kupcev, posebno inozemskih, so redke in zato tembolj dragocene. So pa dokaz, da prizadevanja za boljše kvaliteto rodijo sadove. Ki nosijo dober glas o naši železarni po domovini in po svetu.

da uporabljajo stare bloke, da občasno jemljejo po več malic. S tem v zvezi je odbor apeliral na vodstvo tozda, da dajo temu vprašanju večjo pozornost in organizirajo širše razprave, da bi se vsi delavci zavestno odločili za večji red, kar je tudi osnovni pogoj za ukrepe, ki jih želimo od TOZD družbeni standard. Ob tem bi želeli nakazati nekaj podatkov, ki jih je vsem tozdom konec februarja posredoval ravnatelj TOZD družbeni standard. Tako je ugotovljeno, da je na primer:

— 7. 2. 78 v stari jedilnici malicalo 140 takih delavcev, ki bi morali malicati v novi jedilnici, od tega največ iz SGV, strojni remont 32, energije 14 itd. Točno število seveda ni ugotovljeno.

— 13. 2. 78 so v jedilnici našli 231 blokov z drugim datumom od skupno 741, kolikor jih je bilo uporabljenih; nekateri delavci so jemali po tri malice.

— 15. 2. 78 je 213 delavcev porabilo stare bloke, 120 pa bi jih moralo malicati v novi jedilnici.

— 16. 2. 78 je stare bloke uporabilo 173 delavcev, namesto v novi pa je v stari jedilnici malicalo 178 delavcev.

— 17. 2. 78 je spet v stari jedilnici malicalo 117 delavcev, ki bi morali malicati v novi jedilnici, skupaj je bilo uporabljenih 258 starih blokov.

Vse te številke nam morajo dati misliti. Trditve, da lahko že poostrena kontrola naredi red, ne držijo, saj se nekateri delavci do delavk v razdeljevalnici hrane zelo arogantno in nekulturno obnašajo, kadar jih opomni na red. Gre torej za širšo akcijo, ki mora temeljiti na zavesti vseh in vsakogar.

Upoštevač navedeno situacijo je odbor tudi sprejel sklep, da je treba za delavce, ki delajo nadure ali v drugih izjemnih primerih organizirati posebne bloke in neki dogovorjen način evidentiranja ter neregistrirano malico plačati po ekonomski ceni v skladu s sindikalno listo in realnimi možnostmi. Trenutno namreč ni možno za tekoči dan regresirati dveh malic. To vprašanje pa bo v perspektivi podrobneje proučeno.

Ekonomsko ceno za malico plača tudi tisti delavec in za tisto število blokov, ki jih je porabil več, kot je dejanskih delovnih dni. Tistemu, ki ne odda bloka za tekoči mesec, pa se zaračunajo vsi bloki. Ravnatelj tozda pa morajo prek obračunov urediti, da bo TOZD družbeni standard dobival mesečne preglede — poimenske sezname opravljenih delovnih dni posameznega delavca, kar bo osnova za učinkovito kontrolo uporabe blokov.

j. d.

PREDSTAVLJAMO NAŠEGA INOVATORJA:

Vsak delavec je lahko inovator

V TOZD stroji in deli smo tokrat obiskali **Jožeta Osenjaka**, ki je že od leta 1947 član naše delovne organizacije. Od leta 1962 do 1969 je bil delovodja v stari mehanični delavnici, nato asistent obratovodje in vodja obdelovalnice I v novi hali mehanične. Ko smo ga vprašali o njegovi inovacijski dejavnosti, je povedal:

»Prvič sem se srečal z inovacijsko dejavnostjo, ko sem postal delovodja. Preprečil sem izmeček pri velikih količinah naročil. To mi je uspelo s pomočjo strokovnjakov naročnikov. Spominjam se, da smo takrat kar lepe denarce prihranili. Sicer pa menim, da se v železarni lahko vsak sodelavec sreča z inovacijsko dejavnostjo na delovnem mestu, za strojem. S prizadevanji lahko izpolnjujejo svoje delo. To pomeni, da si lahko sam pomaga delo olajšati. Nekaj takih primerov je že bilo, žal pa so ostali za javnost nezabeleženi.«

»Kako ste se uveljavljali naprej kot inovator?«

»Po prvi uspeli inovaciji mi misli niso dale miru. Zmeraj me je nekaj gnalo naprej. Tako je bilo tudi z naročilom iz tovarne Fiat. Tega velikega naročila nedvomno ne bi mogli realizirati brez posebnih dodatnih priprav, katere sem si zamislil, da je naročilo sploh bilo tehnološko izvedljivo. Podobno je bilo tudi z naročilom ojnica za tovarno MAN. Tu je moja zamisel že prišla bolj do veljave. Izdelali smo kompleten stroj za izdelavo ojnica. Brez tega stroja naša železarna nikoli ne bi izpol-

nila naročila. Da bi čim več prihranili, sem se odločil za izdelavo stroja iz obstoječih odpisanih strojev.

»Ste bili za svoje delo dovolj dobro nagrajeni?«

»Denar, ki sem ga dobil v preteklosti, je na prvi pogled pomenil

Jože Osenjak

veliko. Nekateri so mi ga bili celo nevoščljivi. Menili so, da sem si ga zaslužil na preveč lahek način. Niso pa vedeli, da sem v prostem času prebil v železarni več kot 150 delovnih ur. A to še ni vse. Denar mi je sprva res bil dobrodošel. A

zato sem že naslednje leto izgubil otroški dodatek. Tako sem v dveh letih po malem vrnil ves ta denar. Menim, da to ni pravilno. Take in podobne nagrade bi se morale nakazovati drugače.«

»Kaj boste še naredili za izboljšanje delovnega postopka v vaši TOZD?«

»Pri vsakem večjem naročilu, naj gre za domači ali tuji trg, so potrebne zaradi cenejših proizvodnje nove tehnološke izpopolnitve. Tako sem že pri našem največjem naročilu pri izdelavi valjev za Ruse precej izboljšal tehnološki proces dela. Tu se je izdelala dodatna naprava za vrtnanje izvrtin in rezanje navojev. Z njo lahko delavec opravi v istem času dve delovni operaciji z malo truda. Sicer pa je moje delovno mesto takšno, da moram dnevno izboljševati delovne postopke na strojih. Trenutno sem pri večji za-

misli. Dognati namreč nameravam tehnologijo izdelave večjih cilindrov za stiskalnice.«

»Kaj menite, ali lahko delavec sam pripomore k tehničnim izboljšavam na delovnem mestu?«

»Že več sodelavcev (ne nameravam jih imenovati), sem pomagal pri prijavah tehničnih izboljšav, ki pa žal niso bile ocenjene dovolj dobro, da bi lahko vplivale še na druge, da bi se tudi oni pričeli ukvarjati s to dejavnostjo. Menim, da služba, ki je ocenjevala te izboljšave, ni upoštevala pri oceni važnejših faktorjev. Delavci so bili zaradi tega užaljeni. Kdo bi ne bil? Menim, da se bodo morale službe in komisije, ki ocenjujejo tehnične izboljšave, povezati med seboj, posebno pa s strokovnjaki proizvodnje, saj ti najbolj poznajo njihovo potrebno najti prostor in bi ga dosti lažje ocenili.«

F. Rotar

Odpadke proč od naselij

Že lani so se prebivalci Javornika pritoževali zaradi odlagališča odpadkov, iz katerega je močno smrdelo. Bili pa so tudi ustvarjeni vsi pogoji za glodalce, ki so se tako razmnožili, da so se celo sprehajali po bližnjem bloku. Te dni je prišlo do novega razburjenja. Kaj tudi ne bi, ko pa se odpadki odlagajo le nekaj korakov od novega stanovanjskega bloka! Ker baje pritožbam nihče ni hotel prisluhniti, so na pomoč poklicali sanitarnega inšpektorja. Kaj je ob svojem obisku zabeležil, smo zvedeli od inšpektorja Toneta Jeromla.

»Naša inšpekcijska služba ima od republiške inšpekcije obvezna navodila za pravilno odlaganje odpadkov. Tako sem si že 10. 2. 1978 ogledal javniško odlagališče in ugotovil naslednje:

odlagališči Javornik in Brdinje nimata ustreznega lokacijskega, gradbenega in uporabnega dovoljenja. Odlagališče na Javorniku se sicer baje že uporablja 6 do 8 let, na Brdinjah pa od junija lani. Sedanje je moč uporabljati samo v letnih mesecih, saj je dostop dokaj težaven. Po ogledu je naša inšpekcijska služba prepovedala uporabo odlagališča na Javorniku, obenem pa izdala nalog, da se lahko odpadki odlagajo samo na odlagališču na Lokovici.«

Na javniški smetišči je moč videti dva stara rešilna avtomobila. O tem Tone Jeromel meni tole:

»Odloženi stari hladilniki, štedilniki in rešilna avtomobila nedvomno ne sodijo v bližino novega stanovanjskega naselja. Ne morem razumeti, da se odmetuje staro železo med odpadke. Ta dva avtomobila bi morali dati odpeljati Surovini, ne pa se jih na tak način rešiti. Prav tako bi morali zbirati vse ostale surovine.«

»Kdo bo določil nov kraj za odlaganje odpadkov?«

»Pristojni organ pri občini je dolžan priskrbeti sanitarno in požarno urejeno odlagališče. V ta namen je tudi že bila imenovana

komisija, ki bo pregledala vse predloge. Ta bo tudi dala svoje mnenje o uporabi. Tako si je komisija že v februarju ogledala več možnih mest in ugotovila, da je najprimernejši kraj Lokovica. Seveda bo tudi tu treba prostor urediti. Komisija je predlagala, da je nujno potrebno najti prostor za vso občino, ki bi zadostoval vsaj za 30 let.«

»Slišati je bilo, da so se tu zare-dile podgane in miši. Kaj rečete na to?«

»S tem smo bili seznanjeni, zato smo že pred časom naročili službi Kemocid Slovenska Bistrica, da temeljito razkuži prostor. Prava rešitev pa je, da se odlagališče neha uporabljati in se zasuže z zemljo. O tem smo obvestili KS Ravne. Tajnik KS Ivan Globočnik je pokazal pripravljenost, da se to čimprej reši.«

Ker je primeren prostor za odpadke dolžna priskrbeti občina, smo obiskali Jožeta Samca, načelnika oddelka za gospodarstvo in finance. Takole je povedal:

»Odlagališče na Javorniku je bilo določeno le začasno. V minulih letih smo v občini iskali najbolj primeren prostor. Ker ga nismo našli, si je KS Ravne sama poiskala divja odlagališča. Občina bo še letos poskušala rešiti ta problem. Tako nameravamo za Ravne urediti odlagališče v stari strugi Hotuljščice pri Kefrovem mlinu. Ker bo to potrebno narediti novo strugo, so vsa potrebna sredstva že zagotovljena. Ta prostor naj bi zadostoval vsaj za dve leti. KS Mežica in Prevalje pa bosta odlagali odpadke na Lokovici.«

Ivan Globočnik, tajnik KS, je povedal naslednje:

»Pred dnevi je naša KS dobila od sanitarne inšpekcijske službe odločbo, v kateri piše, da nam prepoveduje nadaljnje odlaganje odpadkov na Javorniku ter na drugih neregistriranih odlagališčih. Vsa divja odlagališča moramo pokriti s 40 cm debelo zemelj-

sko plastjo, okolje očistiti in ga razkužiti. Preostane nam samo to, da bomo kljub izgubam, ki jih že imamo z odvozom odpadkov, le-te vozili na Lokovico.»

»Kaj pravite o neurejenem odlagališču na Javorniku?«

»Vsekakor se strinjam, da se končno uredijo vsa odlagališča. Zaradi vsakoletnih izgub, ki jih imamo z odvozi odpadkov (lani smo jih imeli 60.000 dinarjev), si

ne moremo še privoščiti, da bi si uredili primerno odlagališče, kot ga zahteva sanitarna inšpekcija. Zdaj bi potrebovali npr. 150—200 kubikov zemlje za zakritje odlagališča, a je nimamo kje dobiti, dokler ne bodo gradbeniki začeli kje kopati novih temeljev. Že v kratkem bomo pričeli odpadke voziti na Holmec. Takoj ko bo možno, pa bomo javniško odlagališče zasuli.«

F. Rotar

Nova stanovanja v smetju

Nekaj misli o protestni ustavitvi dela

V času, ko zaključujemo to številko, še ni izdelana politična analiza oziroma ocena protestne ustavitve dela v delu železarne konec februarja, vendar jo DPO in samoupravni organi intenzivno pripravljajo. Ko bo dodelana za objavo, jo bomo priobčili. Karkoli torej zdaj o tem dogodku zapišemo, so razmišljanja ter citati iz del, ki obravnavajo takšne ali sorodne teme. Zabeležene so v dobri veri, da utegne odkrita beseda koristiti.

Najprej nedvomno drži eno: naše samoupravljanje in delegatski sistem sta tako razvita, da omogočata reševanje prav vseh vprašanj po samoupravnih poti. Zato so prekinitev dela v ostrem nasprotju z organiziranim razpravljanjem v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih.

Je pa zakon o združenem delu dal jasno osnovo za ravnanje tudi v sicer redkih in izjemnih primerih, kakršne so protestne ustavitve dela. Opisana je v členih 636 do 640 z naslovom »Reševanje sporov, ki jih ni bilo mogoče rešiti po redni poti«. Stvar delovnih organizacij je, kako ta vprašanja opredelijo v svojih samoupravnih aktih.

Več ko poteče časa od takih ne-
ljubih dogodkov, ki v javnosti po-
stavijo našo železarno v kaj čudno
luč in po krivem zasenčijo doslej
dosežene uspehe, bolj se po prave-
nem morajo poleči strasti ter je
možno razmišljanje o vzrokih in po-
sledicah ter o tem, kaj nas je ta dra-
ga šola naučila. Kakor je namreč
res, da se z nasilnim reševanjem

odprtih vprašanj ne moremo strinja-
ti, pa je tudi res, da je ustavitev
dela družbeni konflikt, torej družbe-
ni pojav in ga je treba raziskovati
kot vse druge pojave, seveda z na-
menom, da se ne bi več ponovil.

Na ravni republike ravnaajo tako
in protestne prekinitev dela spremlja-
jo ter preučujejo sociologi raz-
iskovalnih centrov pri rep. svetu ZS
in pri fakulteti za sociologijo, poli-
tične vede in novinarstvo. (Rezultati
teh raziskav so dosegljivi v ravenski
študijski knjižnici).

Res je, da se nasploh količina
vseh vrst družboslovnih raziskav ne
more niti v republiki meriti s števi-
lom študij na področju posameznih
vej gospodarstva in tehnike, še
manj seveda v regijah in občinah.
(Ta pojav zasluži posebno obdelavo
in je bil v načrtu v okviru letošnje
akcije Komunisti.) Posebej pa zbe-
de v oči ta razlika v naši železarni:
veliko in kontinuirano vsak dan raz-
iskujemo različne vrste jekla, zato
tudi veliko vemo o njihovih lastno-
stih. Metalografija, defektoskopija
spektroskopija, stiloskopija, spre-
ktrofotometrija, dilatometrija pa dru-
ge -metrije in -skopije so pri nas
silno upošteevane vede in prav je
tako, kakor je prav, da se nam ne
zdi škoda denarja za drage naprave
in strokovnjake, saj se nam naložbe
vanje vračajo s kvaliteto izdelkov.

A če vemo o jeklih toliko, kaj in
koliko pa vemo o delavcih, ki pro-
izvajajo in obdelujejo ta naša tako
hvaljena žlahtna in plemenita jekla?
Upam si reči, da ne veliko, saj delo
naših ustreznih služb niti ni organi-
zirano s poudarkom na raziskavah,
ampak na nelahkem sprotne reše-
vanju problemov. Ni nobenega kabi-
netnega, študijskega miru, v kate-
rem bi sociologi in psihologi upo-
rabljali uveljavljene metode za raz-
iskavo mnenj in počutij delavcev v
posameznih tozidih in delovnih sku-
pinah, njihove navade, osebnostno
strukturo itn. Ni mogoče, ker te
službe delajo v živo, so zasute z de-
lom in ker se splošna miselnost o
silni prioritati proizvedenih ton pa
zasluženi dinarjev in dolarjev pred
vsem tistim, kar se tiče človeka,
odraža seveda tudi v odmerjanju
mesta teh služb v strukturi naše
delovne organizacije in v vrednote-
nju njihovega dela. Poleg tega tudi
niti malo ni namen agitirati, naj bi
dobili v lastni hiši inštitut za družbo-
slovje.

Nasprotno pa lahko stimuliramo
konkretno teme, naročimo obdelavo
aktualnih pojavov, povabimo stro-
kovnjake k nam, jih kakorkoli anga-
žiramo. — Saj, če smo to znali ob
raznih sistemih REFA in za sedanji
sistem delitve OD, čemu ne tudi za

znanstveno obdelavo morebitnih
globljih vzrokov in povodov za usta-
vitev dela?

Že zelo površen razgled po do-
segljivih študijah o protestnih usta-
vitvah dela v SRS med leti 1974 in
1976 namreč pokaže, da utegnejo
biti kljub vsem razumljivim razlikam
med delovnimi organizacijami neka-
teri vzroki vendarle podobni, pred-
vsem pa si velja ogledati pristop do
tega pojava.

Avtorji raziskav ugotavljajo pri
delavcih, ki ustavijo delo, stopnjo
izobrazbe oziroma kvalifikacije, so-
cialno poreklo, (ne)članstvo v DPO
in organih upravljanja. Nekatere
analize ovrežejo dokaj razširjeno, a
šablonsko ugotovitev, da je pač za
vsako ustavitev dela kriva slaba in-
formiranost in premajhen OD.

Nasprotno lahko mnogo pove-
do odgovori na vprašanja, kdo po
mnenju teh delavcev vpliva na po-
membne odločitve v delovnih orga-
nizacijah in koliko. Nadalje, koliko
taki delavci menijo, da se vodilni
pa samoupravni organi in DPO za-
vzemajo za interese delavcev, ali de-
lavci doživljajo krivice ali ne, ali se
v delovnih organizacijah konflikti
rešujejo odkrito in hitro ali pa se
prikrivajo itn.

Zelo pomembno mesto zavzema v
raziskavah alienacija (odtujitev) v
svojih najrazličnejših pojavnih ob-
likah, od občutka nemoči delavcev
v del. organizaciji do občutka nemo-
či v družbi, občutka nesmiselnosti
in anomalije (po nezakoniti poti se še
kaj doseže — to je poenostavljeni
pomen tega pojma).

Ni nevažno, kdaj prisluhnemo iz-
razom nezadovoljstva in ali jim, ko
že vemo zanje, ne pripisujemo pre-
majhnega pomena. Ni tudi vseeno,
ali vidimo v prekinitvi dela samo
sramoto navzven in disciplinski pro-
blem navznoter ali pa smo, opozor-
jeni na pomanjkljivosti, te tudi pri-
pravljeni priznati in po možnosti od-
praviti. Da tu še dolgo niso izčrpa-
ne vse možnosti, vsaj kar se tiče
spodobnega vedenja pa podajanje
strokovnih gradiv v bolj preprostem
in razumljivem jeziku, je gotovo res.
Da pa sta za miren in pameten po-
govor potrebna zmeraj dva, je dru-
ga resnica, in da črpanje modrosti
iz polinformacij in podcenjevanje tu-
jega dela pa nepripravljenost na

učiti se česa ne prispevajo k plod-
nemu pogovarjanju, je prav tako res.

Bolj ko bo živila samoupravljav-
ska zavest po posameznih tozidih in
več ko se bomo pogovarjali o med-
sebojni menjavi dela, več bo po-
trebno strpnosti, znanja in priznanja,
da je tudi delo, ki ga malo poznamo,
a ga potrebujemo, nekaj vredno. Za-
to je možno najti v pretekli ustavit-
vi dela tudi precej naukov za boljše,
bolj prožno obnašanje v prihodnje.

Marjan Kolar

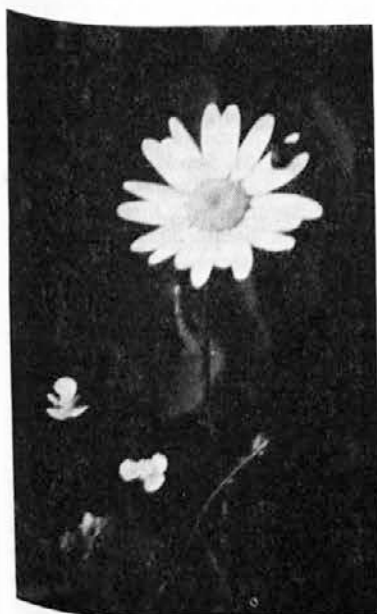
LETO DNI SIS ZA VARSTVO PRED POŽARI

Marca lani je bila ustanovna
skupščina SIS za varstvo pred
požari v občini Ravne. Po nekaj-
kratnih posredovanjih je samou-
pravni sporazum o financiranju
te SIS od skupnega števila 75
podpisalo 46 uporabnikov, ki
združujejo 9.614 delavcev temelj-
nih in drugih organizacij združe-
nega dela ali 91,56 odstotka vseh
zaposlenih v naši občini.

Od skupno 64 zavezancev pla-
čevanja prispevka za SIS to ob-
veznost izpolnjuje samo 53 upo-
rabnikov. Tako je bilo v letu 1977
zbranih 1.293.948 dinarjev za fi-
nanciranje SIS. Od tega je šlo za
nabavo gasilne opreme 784.399 di-
narjev, za gradnjo gasilskih domov
150.000 dinarjev, za opremo
SIS 50.000 dinarjev itn.

Na zadnji seji skupščine SIS za
varstvo pred požari so delegati
menili, da so bila sredstva koris-
no in racionalno porabljena. De-
jali pa so, da je nujno potrebno
spomniti na obveznosti vse tiste
uporabnike, ki ne plačujejo svojih
prispevkov.

F. Rotar

Reflektor

SREČANJE BORCEV IN MLADINE KOTELJ

Letos bomo Hotuljci praznovali 35 let, odkar je bil v Kotljah med NOB prvi hotuljski tabor. Prav tako je že 35 let od tega, odkar so šli prvi hotuljski fantje v partizane. Ker je bilo to v februarju, smo se mladi v Kotljah odločili, da pripravimo srečanje s temi prvoborci, ki še živijo, in sicer: Lambert Kotnik-Frank, Jakob Plesivčnik-Jaka, Jože Štajner-Gogo in Bogomir Wastl-Bogo. Poleg teh so se srečanja še udeležili Franc Golob, Peter Tomazin in Ivan Močnik. Prisostvovali pa so tudi člani krajevnega odbora ZZB NOV Kotlje.

Srečanje smo pripravili v prosvetni dvorani Prežihov Voranc. Ob prihodu smo naše borce pozdravili s partizansko pesmijo, mladinke pa so jim na prsi pripile rdeče nageljne. Po krajšem nagovoru in kulturnem programu smo gostom podarili knjige za spomin na to srečanje in jim čestitali k obletnici. Z enominutnim molkom pa smo počastili tiste, ki so padli.

Zatem se je razvil sproščen pogovor. Borci so se radi odzvali na naša vprašanja in pripovedovali dogodke in spomine iz tistih časov. Zvedeli smo veliko zanimivega, njihove težave, trpljenje, ki je bilo v gozdu, pa tudi veselje, ko so premagali sovražnika ali pa ga prelisičili. Poudarili pa so predvsem to, kakšno tovarišstvo jih je vezalo v tistih časih, saj so si bratsko razdelili vsak košček kruha in vsako cigareto. Tega ne bodo nikoli pozabili, za tovariša so bili pripravljeni dati življenje.

Postregli smo jih tudi z domačim kruhom in moštom in ob tej domači malici se je pogovor nadaljeval. Mladi so pokazali, da jih zanimajo dogodki iz NOB, če pa to slišijo od preživelih borcev, je še toliko bolj zanimivo. Na koncu smo si še skupaj ogledali slovenski film »To so gadi«. Razšli smo se z željo, da se bomo še srečali in se pogovarjali. Da pa smo lahko srečanje tako uspešno izvedli, se moramo mladi zahvaliti predvsem našemu mentorju tov. Ludviku Pavlinu, saj nam je veliko pomagal. Njegovi nasveti in bogate življenjske izkušnje nam pri našem delu veliko kori-

stijo. Za vse se mu najlepše zahvaljujemo.

Srečanje je pokazalo potrebo po ponovnih stikih. Dolžnost mladih je, da ohranjamo tradicije in pridobitve NOB. Ne smemo pozabiti žrtev, ki so bile potrebne za to, da lahko danes živimo v miru. Starejši morajo občutiti, da nam mladim ni vseeno, kako so oni živeli, kakšno mladost so preživljali in kaj so žrtvovali za nas. Če bomo to znali ceniti, bomo uživali zaupanje in bomo tudi sposobni sprejemati odgovorne naloge.

J. G.

AVGUST VOŽIČ

Sleherno slovo je težko, ob smrti tovariša, prijatelja in sodelavca pa je najtežje. Je bolečina, ki stiska srce.

Naše misli so posvečene tebi, dragi Gustl, ki si za vedno odšel od nas. Veliko število znancev, prijateljev in sodelavcev pravi, da se od nas poslavlja priljubljen, iskren in spoštovan sodelavec.

Dragi Gustl! Naj bo teh nekaj vrstic tebi v čast in slovo. Slovo, ki si upal, da bo povsem drugačno, kot je nanesla usoda. Leto ali dve ti je samo manjkalo do zaslužene upokojitve, ki je nisi dočkal, a si jo težko pričakoval. Vsekozi si upal, da boš dneve počitka lahko užival v svojih Kotljah.

Rojen leta 1918 v okolici Dravograda si imel težko mladost. Pred vojno si že služil in okusil grenak kruh. Med vojno si bil preganjan in interniran. Po vojni si se zaposlil pri Gradbenem podjetju Dravograd. V železarni Ravne si se zaposlil leta 1948. V čistilnici jeklolivarne si razdal svoje moči in zdravje kot mehanski čistilec in brusilec. S svojo pridnostjo in vestnim delom si veliko pripomogel v tistih časih k izpolnjevanju planov. Nisi poznal samo osemurnega dela. Delal si, kadar je bilo potrebno in kolikor časa je bilo potrebno. Vendar sta ti slab zrak in težko fizično delo načela zdravje.

Po desetih letih dela v čistilnici si postal zaradi pridnosti delovodja izmene. Lažjega dela nisi mogel več opravljati v tem težkem obratu. Zaradi invalidnosti si bil premeščen v skladišče modelov. Vendar ti bolezn niti delo v skladišču modelov ni moglo oz-

draviti. Čedalje pogosteje si moral izostajati od dela, ker si bil bolan in dejal, da ne moreš več. Zdravniki ti žal dostikrat niso priznali težke bolezni in si moral že čez nekaj dni zopet na delo. Ko si v preteklem poletju odšel po zdravniškem napotilu v Topolšico na zdravljenje, so bili zunanji znaki bolezni že takšni, da smo lahko samo upali v tvojo ozdravitev, verjeli pa ne več povsem. Žal se je slutnja uresničila. Bolezen je šla svojo pot naprej in te je premagala.

Dragi Gustl, ko se kot od sodelavca materialne službe metalurške proizvodnje poslednjič poslavljamo od tebe, se iskreno zahvaljujemo za ves tvoj trud, ki si ga vložil v delo, in za vsa dobra dela, ki si jih izvršil v svojem življenju. Kot svetel vzgled delovnega človeka nam boš ostal v najlepšem spominu.

Mirno počivaj v domači zemlji! Družini pokojnega in vsem sorodnikom pa izrekam iskreno sožalje.

Gilbert Zupančič

IVAN POROČNIK

Dragi Ivan!

Tako nepričakovano in tako tragično smo zaključili delovni dan v petek, da tega še sedaj ne moremo verjeti. Kaj je vzrok, da si tako tragično končal na svojem delovnem mestu, bo verjetno ostala skrivnost.

Nemo so se zbirali tvoji sodelavci, ko so ti hoteli še pomagati, vendar tiho so obstali, ko so videli, da ti ni več pomoči. Tiho tako, kot je bil tvoj značaj, si se tudi poslovil od svojega delovnega mesta in od svojih sodelavcev.

Rodil si se pred 47 leti v Šempetru pri Dravogradu, v družini pa so bili štirje otroci. V Šentjanu si obiskoval osnovno šolo, v Dravogradu na žagi pa si našel prvo zaposlitev. Kaj kmalu se je družina preselila na Selovec h kmetu Rudolfu, kasneje pa v Mrakovo bajto. Ko si odslužil vojaški rok, si se leta 1953 zaposlil med koroškimi jeklarji v obratu, kjer je

tudi preminilo tvoje življenje. V tem obratu si opravljal razna dela, ko pa se ti je zdravje poslabšalo, si bil premeščen na lažja delovna mesta, končno pa za vzdrževalca na odpravevalnih napravah.

Tvoj kruh ni bil nikoli lahko prislužen, saj si v mladosti hodil daleč v službo, preživljal si tudi številno družino, delo v obratu, kjer si delal, pa je med najtežjimi v železarni. Nikoli nisi posebej tožil, da te kaj boli, čeravno smo za nekatere stvari vedeli, vsega, kar pa mislimo, da je prekinilo tvoje življenje, nismo poznali. V krogu svoje družine si živel 24 let, poznal si v glavnem samo delo in družino. Nisi imel posebnega razvedrila, bil si skromen in predan družini.

Ko stojimo pred tvojim odprtim grobom, se ti za tvoje delo v imenu vseh sodelavcev zahvaljujemo in ti želimo miren počitek v koroški zemlji.

V imenu sindikalne organizacije in sodelavcev čistilnice izrekamo ženi, otrokom, materi in ostalim ožjim sorodnikom ter znancem in prijateljem iskreno sožalje.

ANALIZA — ČRNA LISTA RESNICE

Glede na zanimanje evropskih zbiralcev je jugoslovanska znamka med zadnjimi, medtem ko je Evropa CEPT še vedno najpopolnejši motiv. Vse velike filatelistične hiše budno spremljajo popularnost znakov posameznih držav.

V neki reprezentativni švicarski statistiki so poleg mesta, ki ga vsaka država zavzema po popularnosti svojih znakov, prikazane tudi točke, dobljene po posebnem ključu, kar še objektivneje prikazuje popularnost znakov posameznih držav v Švici. Poglejmo si vrstni red!

1. Vatikan, 2. OUN Ženeva, 3. Lichtenstein, 4. Francija, 5. ZR Nemčija, 6. Berlin, 7. Avstrija, 8. Italija, 9. Anglija, 10. Holandija, 11. Man, 12. Jersey, 13. San Marino, 14. Guernsey, 15. Luxemburg, itn. Sledijo Češkoslovaška, Madžarska, SSSR, Poljska, Jugoslavija, Turčija, Romunija, Bolgarija, Albanija.

Po priljubljenosti motivov pa je slika naslednja:

1. Evropa CEPT, 2. 100 let znanih, 3. EFTA, 4. Kosmos, 5. Skavti, 6. Nobelovci, 7. Cvetje, 8. Ribe, 9. Minerali, 10. Atom, 11. Gobe, 12. Olimpiade, 13. Mozaiki, 14. Ptice, 15. Kompozitorji, 16. Šah, 17. Metali, 18. Astronomija, 19. Lokomotive, 20. Favna, 21. Insekti, 22. Nogomet, 23. Reptili, 24. Školjke, 25. Arktika, 26. Slikarstvo, 27. Instrumenti, 28. Flora, 29. Sadje, 30. Medicina.

Sledi pa še prek 30 motivov.

OBVESTILO

Obveščamo vse člane koroškega filatelističnega društva, da so od 1. aprila dalje redni sestanki društva vsak torek od 18. ure dalje v sobi sobi gasilskega doma Ravne. Na prošnjo vse člane, da se sestanek redno udeležujejo. Na teh sestankih lahko dobite novitete Jugoslovanskega društva. Prav tako si lahko ob teh priložnostih nabavite tudi znamke za vašo tematske zbirke. Morda se boste takšen način zbiranja šele odločili.

Pomladna golota

REKREACIJA IN ŠPORT

Kegljanje kovačev

Osnovna organizacija sindikata kovačnice je organizirala prvenstvo v kegljanju za posameznike. V tekmovalstvu na 50 lučajev mešano je zmagal Rudolf Šipek, ki je podrl 214 kegljev, drugo mesto je osvojil Otmar Šumer 198, tretje pa Marjan Vrhnjak 196.

Krajevno prvenstvo v odbojki

V tekmi za naslov krajevnega prvaka v odbojki je prvak železarna Ravne TOZD elektrotehničnih storitev premagal ekipo zdravstva s 3:0. Za električarje so igrali: Košuta, Keršbaumer, Glavica, Podpečan, Godec, Torej in Kranjc.

Prvenstvo slovenskih železarn v zimskih panogah

V organizaciji Verige Lesce je bilo prvenstvo slovenskih železarn v zimskih panogah. Smučarji tekači so se pomerili v Gorjah, alpinisti na Zatrniku nad Bledom in sankarji na Jesenicah.

V smučarskem teku je zmagala naša ekipa v postavi Bauče, Vidovšič, Karpač in Dretnik pred ekipo Jesenic in Lesce. V konkurenci posameznikov je med mlajšimi člani zmagal Jeseničan Mrak, Karpač je bil peti, Dretnik pa sedmi. Pri starejših članih je dobil zlato kolajno Mirko Bauče, Jaka Vidovšič se je uvrstil na odlično tretje mesto. Gregor Klančnik je med 20 tekmovalcev osvojil osmo mesto.

V sankanju so presenetila naša dekleta. Na zelo strmi in nevarni progi je med posameznicami zmagala Jožica Kotnik pred Berto Gostenčnik, sedmo mesto je osvojila Ivica Kočnik. V moški konkurenci je zmagal Peter nel z Jesenic; naša najboljša Tone Zdovc in Evgen Korinšek sta osvojila četrto in peto mesto.

V ekipni konkurenci so zmagale naše tekmovalke; v moški pa Jeseničani pred našimi tekmovalci.

Pri veleslalomu je bilo največ tekmovalcev, in so tekmovali v 7 skupinah. Ženske so bile razdeljene v 3 skupine: v mlajši konkurenci je osvojila Jožica Taks srebrno medaljo, pri starejših je bila Elica Vehovar šesta, pri starejših pa Mara Komar tretja. Pri moških do 25 let je zmagal Andrej Hörl, Roman Skrinjar je bil šesti v skupini od 25 do 35 let; Ivan Ivartnik je bil enajsti med tekmovalci do 45 let; pri najstarejših pa se je Tone Godec uvrstil na osmo mesto.

Največ športnih uspehov sta imela tradicionalna rivala: železarni Jesenice in Ravne. Jeseničani so v ekipni konkurenci osvojili tri pokale, po enkrat so bili drugi in tretji. Ravenčani pa so osvojili dve prvi ekipni mesti, kar trikrat pa so bili drugi.

Tekmovanje je bilo vzorno organizirano, kljub temu, da je domačin Veriga Lesce morala prirediteljem organizirati v treh oddaljenih krajih.

Na zaključni prireditvi je bil sprejet sklep, da bomo smučarski tek še bolj množično razvijali, tekmovalce pa razvrstili v več starostnih skupin — podobno kot pri veleslalomu.

NAMIZNI TENIS

Na Ravnah je bilo ekipno republiško prvenstvo za mladince, na katerem so nastopile najboljše slovenske ekipe. Zmagala je ekipa Murske Sobote, ki jo sestavljajo sami državni reprezentanti. Mladi tekmovalci Fužinarja so osvojili 4. mesto, s tem da so ravno proti prvakom iz Murske Sobote prikazali odlično igro in tesno izgubili s 3:5. Za Fužinar so igrali: Janežič, Pavič, Leš in Ginter.

Podobno prvenstvo so imela dekleta v Kranju, kjer je zmagala republiška selekcija pod imenom Olimpija, ki je v finalnem srečanju v izenačenem boju premagala tekmovalke Fužinarja s 6:4. Za Fužinar so nastopile: Ačko, Logar, Horvat in Trbižan.

V Ljubljani je na Kajuhovem memorialu nastopilo nad 800 igralcev in igralke namiznega tenisa iz vseh naših republik ter tekmovalci iz Avstrije in Italije.

Koroško zastopstvo je imelo največ uspeha v konkurenci pionirk, kjer si naša dekleta dele v ekipni konkurenci tretje mesto. Med mladinkami in mladinci se je Fužinar kot ekipa uvrstil na peto do osmo mesto.

Pri starejših pionirkah sta Logarjeva in Trbižanova izgubili šele v polfinalnih borbah in si delita tretje mesto.

SMUČANJE

Na Veliki planini so tekmovali mlajši pionirji republiškega selekcijskega razreda v veleslalomu. 4. mesto je osvojil Jani Ažnoh, 5. Boris Maklin, 12. pa Darjan Orešnik. Pri pionirkah se je Mirjam Videmšek uvrstila na 12. mesto.

Na Zelenici pa so se pionirji pomerili v slalomu. 6. mesto je osvojil Boris Maklin, 8. pa je bil Lojze Potočnik.

Mladinci prehodnega razreda so tekmovali v veleslalomu na Golteh, kjer je Miran Stefanovič med 50 tekmovalcev osvojil 7. mesto. Pri dekletih pa je Mateja Koren osvojila 2. mesto.

Na Veliki planini pa so mladinci tekmovali v slalomu, kjer je Miran Stefanovič osvojil 6. mesto.

Na Partizanki nad Slovenj Gradcem je bilo kategorizacijsko tekmovanje v veleslalomu za najmlajše tekmovalce severne regije. Boljše uvrstitve so dosegli naslednji koroški tekmovalci:

Cicibanke: 2. Katjuša Pušnik iz Črne, 4. Vesna Luinovič iz Mežice.

Cicibani: 1. Dušan Žagar, Fužinar, 2. Aleš Pustoslemšek, Mežica, 4. Matjaž Plešec, Črna, 7. Rasto Ažnoh, Fužinar.

Mlajše pionirke: 1. Natalija Fužir, Črna, 2. Mirjam Videmšek, Fužinar, 5. Andreja Rac, Fužinar.

Mlajši pionirji: 1. Boris Maklin, 2. Matej Čuješ, 6. Darjan Orešnik, vsi Fužinar.

Starejši pionirji: 3. Klemen Maklin, Fužinar.

ODBOJKA

V drugi zvezni in enotni republiški ligi so članske ekipe odigrale drugo in tretje kolo spomladanskega dela. Fužinar je naj-

prej doma igral proti zadnjevršeni ekipi Bulevardu iz Reke in prepričljivo zmagal s 3:0. Tokrat so naši fantje zaigrali na vso moč, kar ni navadno proti slabim nasprotnikom, in rezultat je bil viden: tekma se je končala v manj kot pol ure in gostje so v vseh treh nizih zbrali skupno le 6 točk.

Mežičani so doma gostili vodilno Rijeko. Domačini so pol tekme zaigrali izredno. Po izenačenju v nizih 1:1 so Mežičani povedli v tretjem nizu celo s 13:4, kar pa je pri odbojki še premalo. Kljub bučni pomoči domače publike so izgubili ta niz s 16:14. V zadnjem pa popolnoma popustili in izgubili srečanje s 3:1.

V naslednjem kolu sta bili obe ekipe poraženi. Fužinar je gostoval v Sisku in tesno izgubil z Metalcem s 3:2. Mežica je gostovala na Reki in nepričakovano izgubila z Bulevardom kar s 3:0. Po 12. kolu je Fužinar na četrtem mestu s 16 točkami, Mežica pa je z 8 točkami sedma.

Igrivost

Ze v prvem kolu ženske druge zvezne lige je bil na Ravnah derbi med vodečima ekipama: domačim Fužinarjem in mariborskim Branikom. Čeprav so naša dekleta zaigrala tokrat slabo, so vendarle zmagale in to celo s 3:1. S to zmago se je Fužinar še bolj utrdil na čelu lestvice in ima štiri točke prednosti pred Branikom in Enotnostjo.

V moški republiški ligi sta bili koroški ekipe po dvakrat zapored poraženi. Žerjav je izgubil dvakrat s 3:2 — na gostovanju v Celju in doma proti vodilnemu Bovcu. Mislinja pa je izgubila v Bovcu s 3:1, doma pa proti Železaruju z Zirovnice s 3:0. S tem porazom so Mislinjanci napravili vse možnosti, da bi osvojili naslov prvaka in s tem uvrstitev v drugo zvezno ligo.

V ženski republiški ligi je bil v Mežici koroški derbi med Mežico in Mislinjo. Gostje iz Mislinje so bile boljše in zmagale s 3:1. Mislinja je tretja, Mežica pa četrta.

NOGOMET

Na prvem srečanju v letošnji sezoni so se igralci Fužinarja po-

merili z Železničarjem, ki predstavlja mariborsko selekcijo. Nasprotnik je bil bolje pripravljen in je nadigral domačine. Člani so izgubili z 8:0, mladinci pa s 7:2.

STRELJANJE

Na tekmovalstvu strelske družine Knez Pepi je zmagal Evgen Korinšek s 358 krogi, drugi je bil Ivan Ovčar 353, tretji Vito Mit-hans 346, četrty Ivan Kajnik 335, peti Anton Strekelj 322, šesta pa presenetljivo Meta Kajnik s 320 krogi. Vsi navedeni so se uvrstili na občinsko prvenstvo, na katerem je zmagal Edo Praper iz Mežice s 540 krogi, drugi je bil Evgen Korinšek z Raven, tretji pa Mežičan Plaz. Normo za nastop na republiškem prvenstvu je dosegel le Praper.

Š. F.

PLAVANJE

4. in 5. 3. so bila slovenska prvenstva pionirjev vseh kategorij in mladincev. Medtem ko Fužinarjevi mlajši pionirji A niso bili dorasli vrstnikom iz Kranja in Ljubljane, pa je pri mlajših pionirjih B Aljoša Medvešek osvojil tri srebrne in eno zlato medaljo, Aleksandra Kričej pa je osvojila bronasto na 100 m prsno.

Mnogo vidnejšo vlogo pa so naši plavalci igrali pri starejših pionirjih in mladincih v domačem bazenu. Med posamezniki so bili po številu osvojenih naslovov prvaka SRS najuspešnejši:

pri pionirjih Darjan Petrič, Triglav Kranj, s 6 naslovi, pri pionirkah Tina Krašovec, Ilirija Ljubljana, s 7 naslovi, pri mladincih Dimiter Vočko, Fužinar, s 4 naslovi in pri mladinkah Maja Rodič, Fužinar, s 7 naslovi. Maja je bila tudi najuspešnejša med nastopajočimi, saj je poleg tega osvojila še eno drugo mesto in pripomogla k zmagi v dveh štafetah.

Od Fužinarjevih plavalcev sta se razen že omenjenih posebno odlikovala še: Miran Kos, ki je razen štirih zmag dosegel tudi dva odlična državna rekorda na 100 in 200 m hrbtno, Tomaž Rodič, z dvema zmagama in eno srebrno medaljo ter z republiškim rekordom na 100 m prsno.

Odlično so plavale tudi mladinke Pisnikova (2. na 100 kravl in 100 in 200 delfin, 3. na 200 kravl), Brumnova (2. na 100 in 200 m prsno), Kolmančičeva (3. 100 in 200 hrbtno) in Polona Levart, ki je sodelovala v zmagovith štafetah.

Fužinar je na Ravnah osvojil skupaj 34 medalj.

V Beogradu je bilo državno prvenstvo za člane in mladince. Udeležilo se ga je 25 klubov iz vse države. V članski konkurenci je Fužinar zasedel odlično 4. mesto s 17294 točkami. Prva je bila Crvena Zvezda, drugi Partizan, tretji pa Triglav iz Kranja, ki je le za 9 točk prehitel Fužinarja. V mladinski konkurenci je bil uspeh Fužinarja še večji, saj je zasedel 2. mesto v državi za trboveljskim Rudarjem.

Posamezniki so dosegli naslednje vidnejše uspehe: Maja Rodič je osvojila šest naslovov državne prvakinje, in to dva v članski in štiri v mladinski konkurenci, enkrat je bila tretja. Te naslove je osvojila v prsnem in delfinovem slogu in na 400 m mešano. Tomaž Rodič je osvojil dva naslova državnega mladinskega prvaka na 100 in 200 m prsno z novim re-

publiškimi rekordom. V članski konkurenci je bil drugi na 200 m prsno.

Dimiter Vočko je pri mladincih zmagal na 100 m delfin, drugi je bil na 200 m delfin in 3. na 400 m mešano. Pomemben plasman je tudi 3. mesto v članski konkurenci na 100 m delfin.

Miran Kos je bil na 100 m hrbtno odličen z novim državnim rekordom, s katerim je postal mladinski državni prvak, na 200 m hrbtno pa je bil drugi.

Vlasta Pisman je bila dvakrat druga v delfinovem slogu. Poseben uspeh je požela naša ženska štafeta, ki je na 4 x 100 m mešano v sestavi Meta Levlar, Maja Rodič, Vlasta Pisman in Meta Kolmančič osvojila naslov državnih prvakinja. Na 4 x 100 m kravlj je bila naša štafeta v sestavi Rodič, Pisman, Polona Levlar in Kolmančič druga. Moška štafeta Rodič, Miran Kos, Vočko in Jež je na 4 x 100 m mešano zasedla 3. mesto.

TABORNIŠKI ODRED »KOROSKIH JEKLARJEV« JE PREGLEDAL SVOJE DELO

Ključni problem ravenških tabornikov je iz leta v leto enak: kljub vodniškemu tečaju je pomanjkanje vodnikov, tako da večino dela opravljajo požrtvovalni veterani. Sicer pa so taborniki lani prilagodili svoje akcije jubilejem tov. Tita.

Uspešno so izvedli akcijo »ilegalec«, priredili pa tudi več krajših pohodov v naravo ter na področnih mnogobojnih dosegli precejšnje uspehe. Pridno so obnavljali Obretanovo domačijo pod Uršljo, da bi prišli do prepotrebne lastnega doma.

Čeprav ima odred pri svojem delu precej težav, je zaključil lanske leto uspešno in že tretjič prejel naziv »partizanski taborniški odred«.

Ob koncu občnega zbora so si taborniki zadali nove naloge in akcije za letošnje leto. Izvolili so novo upravo ter si zadali dva glavna cilja, in sicer: poživiti taborniške vrste z mentorstvom na šolah in propagandno dejavnost ter čimprej obnoviti Obretanovo domačijo v taborniški dom.

Podelili pa so tudi priznanja in pohvale ter praktična darila marljivim in požrtvovalnim tabornikom. Za dolgoletno in požrtvovalno delo v odredu so soglasno predlagali, da se podeli starešini odreda Frančku Čivniku zlati znak ZTS, blagajničarki odreda pa srebrni znak ZTS.

Že januarja letos pa so ravenški taborniki skupno s taborniki iz Prevalj, Mežice in Črne ter s pionirji ravenške osnovne šole priredili tradicionalni pohod »po poteh sedmih talcev«.

Za udeležbo na tem pohodu se zahvaljujem sorodnikom padlih, Karlu Aberšku — Peru, tovarišema Zorku in Stanku Kotniku ter tov. Lojzki Pavlin — Cvetki, ki so tabornikom in pionirjem na pohodu in na kraju zločina orisali težke trenutke in junaško smrt 7 padlih talcev. Hvala tudi vsem nekdanjim borcev NOB, ki so se udeležili tega spominskega pohoda.

Karlo Krevh

POČITNIŠKI DOM PORTOROŽ

Če bo dovolj prijavitelcev, bomo letos odprli naš počitniški dom v Portorožu že za prvomajske praznike, zato vas prosimo, da se v čim večjem številu prijavite. To velja tudi za vaše sivojce in znanke. Prijavite se najkasneje do 20. aprila pri referentu za letovanje in izletništvo TOZD družbeni standard (tel. 472).

Za prvomajske praznike smo vam pripravili naslednje pakete

- 6-dnevni paket — 26. 4. do 2. 5. (pričetek z večerjo 26. 4., zaključek s kosilom 2. 5.)
odrasli: 540 din
otroci od 3—10 let: 378 din.
- 4-dnevni paket — 28. 4. do 2. 5. (pričetek z večerjo 28. 4., zaključek s kosilom 2. 5.)
odrasli: 368 din
otroci od 3—10 let: 257 din.
- 3-dnevni paket — 29. 4. do 2. 5. (pričetek z večerjo 28. 4., zaključek s kosilom 2. 5.)
odrasli: 279 din
otroci od 3—10 let: 195 din.

Bivanje v počitniškem domu Portorož v maju in do 10. junija

- dnevni penzion, če ostanete več kot 3 dni:
odrasli: 110 din
otroci od 3—10 let: 77 din
- dnevni penzion (manj kot 3 dni)
odrasli: 150 din (prenočišče 40 din), zajtrk 12 din, kosilo 60 din, večerja 38 din.)
otroci od 3—10 let: 105 din (prenočišče 28 din, zajtrk 8,40 din, kosilo 42 din, večerja 26,60 din)
- prenočišče z zajtrkom
odrasli: 70 din
otroci od 3—10 let: 60 din

Prvomajski izleti

TOZD družbeni standard vam je v sodelovanju s turističnimi agencijami pripravil sledeče izlete in krajše počitnice za PRAZNIK DELA:

1. Enodnevni izlet s posebnim vlakom v LIPICO. Cena 243 din.
2. DUBROVNIK — ČRNA GORA — BOR — BEOGRAD, 4 dni, odhod 29. 4., cena 2.020 din.
3. BOSNA IN SAMOSTANI SRBIJE, 8 dni, odhod 27. 4., cena potovanja je 3.500 din.
4. BEOGRAD — OPLENAC — DJERDAP, 4 dni, odhod 28. 4., cena je 1.655 din.
5. SARAJEVO — TJENTIŠTE, 4 dni, odhod 28. 4., cena je 1.225 din.
6. PARIZ, 3 dni, odhodi 28. 4., 5. 5., 12. 5., 19. 5., 26. 5., cena je 2.800 din.
7. PARIZ, 6 dni, odhod 30. 4., cena je 4.700 din.
8. Z letalom na POLJSKO, 5 dni, odhod 28. 4., cena je 3.990 din.
9. HOLANDIJA v cvetju, 7 dni, odhod 26. 4., cena je 5.385 din.
10. ISTANBUL, 3 dni, odhod 26. 4., 28. 4., 30. 4., cena je 2.450 din.
11. PRAGA — KARLSSTEJN — HLUBOKA, 4 dni, odhod 29. 4., cena potovanja je 1.900 din.
12. PARIZ (vlak), 6 dni, odhod 27. 4., cena je 3.430 din.
13. MÜNCHEN, 4 dni, odhod 29. 4., cena je 1.925 din.
14. SVICA z vlakom, 8 dni, odhod 26. 4., cena je 5.300 din.
15. BENETKE — RAVENNA — FERRARA, 2 dni, odhod 30. 4., cena je 850 din.
16. RIM — NEAPELJ — CAPRI, 5 dni, odhod 28. 4., cena je 2.550 din.
17. SPANIJA, 8 dni, odhod 28. 4., cena potovanja je 5.500 din.
18. DUNAJ — PRAGA, 4 dni, odhod 29. 4., cena je 2.050 din.
19. SICILIJA, 8 dni, odhod 27. 4., cena je 4.450 din.
20. BENETKE, enodnevni izlet, odhod 27. 4., cena je 279 din.
21. OTOK ELBA, 6 dni, odhod 27. 4., cena je 2.700 din.
22. TUNIZIJA, 3 dni, odhod 24. 4., cena 2.600 din.
23. TUNIZIJA, 5 dni, odhod 27. 4., cena 3.100 din.
24. KRETA, 3 dni, odhod 22. 4., cena 3.250 din.
25. KRETA — ATENE, 4 dni, odhod 25. 4., cena 3.800 din.
26. SVETOVNO PRVENSTVO V HOKEU NA LEDU PRAGA 1978, Obisk finalne tekme dne 14. 5., 3 dni, odhod 13. 5., cena je 1.540 din.
27. PRAGA, 3 dni, odhod 19. 5., 26. 5., cena je 1.440 din.
28. Z vlakom v RIM, 4 dni, odhod 29. 4., cena je 1.845 din.
29. Prvomajski prazniki v POREČU. V ceno paketa so vračunani 4 polni penzion (28. 4. začetek z večerjo, zaključek 2. 5. s kosilom) in turistična taksa. Hoteli LOTOS, dvop. soba odrasli 416 din, Hotel MEDITERAN, dvop. soba — odrasli 540 din, tropost. soba — odrasli 496 din. Bungalovi Spadič, dvop. soba — odrasli 376 din. Otroci do 10 let imajo povsod popust.
30. Za 1. maj v RABAC od 28. 4. do 2. 5., 4-dnevne počitnice v hotelu HEDERA in NARCIS. Namestitev je v dvoposteljnih sobah. Cena paketa za odrasle je 532 din. Otroci do 10 let imajo popust.
31. PORTOROŽ od 28. 4. — 2. 5. 4-dnevno bivanje v hotelu PALACE in MIRNA. V obeh hotelih je namestitev v dvoposteljnih sobah. Cena paketa v katerem so vračunani 4 polni penzion in turistična taksa, je: Hotel PALACE — sončna soba 888 din (odrasli) senčna soba 784 din (odrasli)
- Hotel MIRNA — 670 din (odrasli) Otroci do 10 let imajo popust.
32. Prvi maj v MALINSKI (HALUDOVO v neposredni bližini), otok KRK, Penzion JANCIC — v ceno paketa so vračunani 4 polni penzion (od 28. 4. — večerja do 2. 5. — kosilo) ali 6 polnih penzionov (od 28. 4. — večerja do 2. 5. — kosilo) in turistična taksa.
- v enop. sobi, 4 dni — 572 din, 6 dni, — 858 din

v dvop. sobi TWC 4 dni — 572 din, 6 dni — 858 din
v dvop. sobi 4 dni — 552 din, 6 dni — 828 din
v tropos. sobi 4 dni — 528 din, 6 dni — 792 din
Otroci do 7 let imajo popust.

Podrobnejše programe potovanja in ostale informacije lahko dobite pri referentu za letovanje in izletništvo TOZD Družbeni standard (tel. številka 472).

Se priporoča TOZD Družbeni standard Ravne.

KITAJSKE MODROSTI

Bolje, da človek čaka na riž, kakor riž na človeka.

Tri desetine lepote ima ženska od narave, sedem desetih od lepote.

Med ljudmi so najboljši stari, med oblekami nove.

Ko si se rodil, si jokaj, vsi okrog pa so se veselili. Živi tako, da se boš le ti smehljaj, ko boš zapustil ta svet, vsi drugi pa bodo jokali.

Človeško življenje je kot sveča v vetru.

Stolpe merimo po njihovi senči. Velike može po njihovih nevoščljivcih.

Kdor spozna ljudi, ljubi živati.

Ljubezen do človeka je bistvo navednosti, poznavanje človeka je bistvo modrosti.

Reke in gore lahko spremenimo, ne pa človeka.

Čas razkrije značaj moža.

Kdor verjame ženski, se vara, kdor ji ne verjame, bo prevaran.

Povej mi preteklost in spoznam bom prihodnost.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem poštnemu najditelju tov. Stanku Sorviču za vrnjeni denar in dokumente.

Franc Šmid, kovačnica

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame Elizabete Plazovnik se iskreno zahvaljujem znanec in sorodnikom ter vsem, ki ste darovali vence in cvetje ter jo spremljali na njeni zadnji poti. Iskrena hvala g. župniku za lepe poslovnice besede.

Zalujoči: hčerke Albina in sinova Ivan in Edvard z družinami

Fotografije so prispevali: M. Dolinšek, K. Krevh, F. Rotar, E. Wlodyga, propagandna služba in služba za informiranje.